

A TARTALOMBÓL:

AKTUÁLIS

BLOG

MÓDSZERTAN 4

GYERMEK
INFORMATIKA

PÁLYÁZATOK

HÍREK

ÉRDEKESSÉGEK 32

INSPIRÁCIÓ HÍRLEVELE

TARTALOM

Otthontanulás informatikatanár és nagymama szemével

Most nincs lehetőségem arra, hogy objektív tényeket írjak le, csak a benyomásaimat és az érzéseimet tudom megfogalmazni. [tovább](#)

Digitális távoktatás az Óbudai Harrer Tehetségpontban

Intézményünkben, az Óbudai Harrer Pál Általános Iskolában a digitális eszközök alkalmazásával történő oktatás nem újkeletű dolog. [tovább](#)

Digitális oktatás? Helyzetjelentés a felsőoktatási képzés online frontjáról

A járványügyi helyzet fokozódása miatt az egyetemeken szinte egyik hétről a másikra álltak át a digitális oktatásra. [tovább](#)

Maradj otthon, tanulj otthon

2020. márciusa: bekövetkezett az, amit idáig csak történelmi könyvekből ismertünk vagy dédszüleink elbeszéléséből, hogy milyen is egy világjárvány. [tovább](#)

A koronavírus hatása óvodánkra, avagy hogyan váltunk „Gyöngyszemeink” online óvodájává

2020. március 16-a fordulóponttá vált mindannyiunk életében. Magyarország kormánya a koronavírus járvány megfékezése érdekében... [tovább](#)

Hangszeres oktatás az online térben

Egy kisvárosi alapfokú művészeti iskola hegedű és fúvós hangszeres tanárai vagyunk férjemmel együtt. Három gyermekünk van. [tovább](#)

Digitális távoktatás az Addetur Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakiskolában

A budapesti Addetur Iskolában integrált oktatás folyik, azaz fogyatékossgal élő és ép diákok, sajátos együttnevelésben tanulnak. [tovább](#)

A tanár, aki csak derékig látszik?

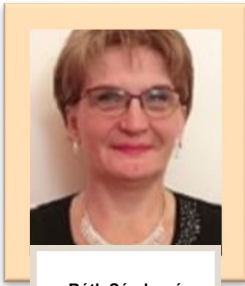
Reggel 7:00, laptop bekapcsolás, enyhe (ön)íróiaként halkán, ébresztő - ráébresztő - jelleggel Emil Ruleztől - „A lány, aki csak derékig látszik” [tovább](#)

Az együttműködés formái, lehetőségei a digitális oktatásban

A hagyományos általános iskolai oktatás alapja az együttműködés a tanárok, a tanulók és a szülők között. [tovább](#)

Informatika távoktatás két gimnáziumban, két rendszerben

A Szent István Gimnáziumban Office365 és Teams van, a Veres Péter Gimnáziumban Google Suite for Education. [tovább](#)

Róth Sándorné

Talán évek alatt sem történt volna ekkora fejlődés a digitális pedagógiai munkában, mint amit az élet váratlanul kikényszerített. Azok a kollégák is bővíteni kényszerültek digitális-informatikai eszköztárukat, akik ettől mindeddig (még mindig...) mereven elzárkóztak.

OTTHONTANULÁS INFORMATIKANTÁNÁR ÉS NAGYMAMA SZEMÉVEL

Most nincs lehetőségem arra, hogy objektív tényeket írjak le, csak a benyomásaimat és az érzéseimet tudom megfogalmazni. Informatikatanár és egyúttal nagymama szemével mutatom be az otthoni tanulást.

Az iskolabezárás nagyon váratlanul ért mindannyiunkat. A szükséges taneszközökért még éppen be tudunk szaladni egy arra kijelölt rövid időintervallumban a tantermeinkbe, de az elmentett dokumentumaink ottmaradtak. A nem rendszerezetten mentett fájlokhoz ilyen rövid idő alatt nem lehetett hozzáférni.

Az iskolai munka tapasztalatai alapján az általam tanított gyerekeket nagyjából három csoportba tudnám sorolni:

A folyamatos segítséget, támogatást igénylők, a viszonylag önállóan haladók és a kiemelkedően teljesítő, kifejezetten kreatív alkotó munkát végzők csoportjára.

Az iskolai tanulásban gyakran jelen lévő csapatmunka során ezeknek a gyerekeknek rendkívül termékeny és gördülékeny az együttműködése, több szempontból is kiválóan egészítik ki egymás munkáját.

Mindannyiuk egyéni fejlődésének is jót tesz a sokszínűség.

Most viszont egyelőre még nagyon háttérbe szorult a csapatmunka, mindenki kicsit magára maradt az egyéni tanulási folyamatában, döntően frontális, egyéni munkát végez, amelynek során majdnem teljesen nélkülöznie kell a társak támogatását.

Értelemszerűen nőttek a különbségek a tanulói teljesítményekben és a mögöt

t meghúzódó, rendkívül fontos motiváció tekintetében is.

A tanítási év elején még mindig voltak olyan gyerekek, akik félték a számítógéptől, „mumusnak” tartották.

Akadnak szülők, akik nem járulnak hozzá ahhoz, hogy 5. osztályban e-mail címe legyen gyermeküknek, mondván, hogy nem véletlenül 14 év a korhatár az e-mail fiók létrehozásához.

Kérésemre, hogy felügyeljék a gyermek levelezését, az volt a válasz, hogy a gyereknek nincs szüksége erre. A valós indokokat csak találgatni tudom.

Most e gyerekek szüleitől (érthetően) ezt hallom: „Beledobtak a mélyvízbe! Ugyan tanulgattunk úszni, de nem mondták, hogy igyekezzek, mert egyedül fogok maradni!”

Akik könnyen kezelték a számítógépet, azok most szárnyalnak az informatikai eszközökkel történő otthoni tanulás terén.

Viszont azok, akik bármilyen okból nehézkiesen dolgoztak, szinte teljesíthetetlen feladatnak érzik a digitális eszköz-felületek kezelését.

Az 5. osztályos gyerekeknek talán a legnehezebb. Még meg sem szokták a felső tagozat rendjét, az önálló tanulást, az új tantárgyakat, azt, hogy egyetlen tanító néni helyett sokféle tanári elvárásnak kell megfelelniük, teljesen felborult az életük.

A szerencsésebbek a szülőkkel tanulnak, akik sokszor (leterheltségük, fáradtságuk okán) inkább megoldják a gyerekek helyett a feladatot, minthogy elmagyaráznák, rávezetnék őket a

megoldásra. Így nehezen várható el érdemi fejlődés a gyerekektől.

A kevésbé szerencsések teljesen önállóan végzik feladataikat, gyakran csúsznak a határidőkkel, vagy felejtenek el, kevernek össze tantárgyakat, felületeket, feladatokat.

Úgy tapasztalom, azok a tanítványaim, akikben nincs meg az eredendő belső indíttatás a tanulásra, most nagy teherként élik meg a távoktatást. Azok viszont, akik motiváltak és kellő támogatást kapnak a családjuktól, egyre önállóbban, egyre gördülékenyebben végzik feladataikat.

Iskolánkban speciális sajátosság a gyerekek átlagnál jobb szociokulturális és családi háttere. Eszköz ellátottsági problémája csak nagyon kevés tanítványunknak van, a három-, négy- és többgyerekes családok gyerekeinek is rendelkezésére áll saját számítógép, laptop vagy táblagép az iskolai munkához.

Ugyanakkor nehézséget jelentenek ugyanennek a szülői közösségnek a korszerű digitális oktatásra vonatkozó egyre fokozódó igényei és elvárásai is, amelyeket még a pedagógusoknak sem egyszerű teljesíteni.

Rövidesen tantestületen belül is feszültségforrás lehet az, hogy jelentős különbségek mutatkoznak a kollégák digitális kompetenciájában és felkészültségében is.

Van, aki szárnyal, van, aki igen bizonytalan léptekkel halad a „digitális pályán”.

Kedvező és előre mutató iránynak látom, hogy nem szűnt meg teljesen a sokat emlegetett csoport- és csapatmunka...

A kollégák többsége igyekszik megosztani a jó gyakorlatokat, a gyerekek szintén kezdik támogatni egymást, sőt időnként tanáraiknak is segítséget nyújtanak, és a hozzáértő szülők is támogatják a távoktatás formájában zajló iskolai munkát. Eszközöket vásárolnak, vagy tudásuk megosztását ajánlják fel egy-egy felület vagy alkalmazás kezelésének elsajátításához.

Véleményemet összefoglalva: jelentősen nőtt a frontális és az egyéni munka aránya a tanításban. Nőtték a tanulói teljesítmény és motiváció területén jelentkező különbségek.

A mindennapi bizonytalanságok és az ebből adódó feszültségek nyilvánvalóan nehezítik a pedagógiai munkát.

S bár számos esetben olyan tanítási kísérleteket is „digitális tanításnak” nevezünk, ami a legkevésbé sem az (érezhetően sokat kell még a pedagógustársadalomnak fejlődni ezen a területen), néha megindító látni azt a tanári felelősségtudatot és pedagógiai leleményt, amellyel kollégáim változatlanul dolgoznak tanítványaikért.

Végezetül, „zárójelben” azt is megemlíteném, hogy talán évek alatt sem történt volna ekkora fejlődés a digitális pedagógiai munkában, mint amit az élet váratlanul kikényszerített. Azok a kollégák is bővíteni kényszerültek digitális-informatikai eszköztárukat, akik ettől mindeddig (még mindig...) mereven elzárkóztak.

Pedagógusként és magánemberként is tiszta szívből kívánom a járványhelyzet mielőbbi enyhülését, és az egészséges, nyugodt tanítási napok beköszöntét!

Róth Sándorné
ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola

Oláhné Balogh Éva

Egy hónap elteltével az a tapasztalatom, hogy egész jól működik a rendszer. Köszönet érte a kollégák megfeszített, áldozatos munkájának és a szülők maximális támogatottságának.

DIGITÁLIS TÁVOKTATÁS AZ ÓBUDAI HARRER TEHETSÉGPONTBAN

Intézményünkben, az Óbudai Harrer Pál Angol Nyelvet Emelt Szinten Oktató Általános Iskolában az informatika, a digitális eszközök alkalmazásával történő oktatás nem új keletű dolog. Ennek ellenére hazudnék, ha azt írnám, hogy nálunk egyszerűen történt a tantermen kívüli digitális munkarendre való átállás. Természetesen másfél hét elteltével sikerült minden apró részletet megvalósítani, minden tanuló számára elérhetővé tenni a rendszert, ami nem kis dolog, hiszen 560 fő az iskola létszáma. Rendszergazda, informatika tanárok, kollégák, szülők együttes munkájának kellett az erőfeszítése.

Ennek érdekében:

- Kialakítottuk a szülőkkel és a gyermekekkel való kapcsolattartás rendjét.
- Megszerveztük a tananyagok digitális eszközökkel történő tanítását.
- Kialakítottuk az értékelés és a számonkérés módját.
- A szülőkhöz az általános információkat az iskolai honlapon és a Kréta felületén juttatjuk el.
- Az osztályfőnökök a szülői levelező listán küldik el az adott osztályra vonatkozó információkat.
- A tananyag, az értékelés, a számonkérés a Microsoft Office 365 program ClassNote felületén történik.
- Azoknak a tanulóknak, akiknek nem áll rendelkezésére eszköz, hogy a digitális tanulás megvalósulhasson, papíralapon, postai úton juttatjuk el a tanulnivalót.

Iskolánk az elmúlt tanévben csatlakozott a Microsoft Innovatív Iskola programhoz. Elkezdtük a Microsoft által biztosított Office365 megismerését. Így már korábban is a nevelőtestület ezt a felületet (Microsoft Teams) használta az egymás közötti kommunikációra, értekezletek anyagainak megosztására. Volt egy alap, amire most építkezhetünk. Tehát az elmúlt időszak továbbképzéseim szerzett ismereteinket máris lehetett alkalmazni a valóságban. Március 16-tól nálunk is elkezdődött a digitális eszközökkel támogatott távoktatás. Az egész intézmény a www.office.com felületet használja, a gyerekek a Class Notebookon belül a OneNote Osztályjegyzetfüzetben dolgoznak. Itt kapják meg a feladatokat tantárgyakra lebontva, majd a házi feladat mappába töltik fel az elkészített munkákat a megadott időpontra. Nagyon jól áttekinthető, nyomon követhető a feladatok kiadása, de elkészítése is. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a gyerekek nagy része rendelkezik a megfelelő eszközökkel, internet eléréssel. A Teams felületen online órákat is tartanak a kollégák, de van, aki a zoom.us alkalmazást használja az online órákhoz.

Egy hónap elteltével az a tapasztalatom, hogy egész jól működik a rendszer. Köszönet érte a kollégák megfeszített, áldozatos munkájának és a szülők maximális támogatottságának. Azonban a személyes kapcsolatot, a tanítás-tanulás napi életszerű folyamatát, a gyerekek kedves hangját, csillogó szemét és érdeklődését nem pótolja semmi!

Oláhné Balogh Éva
Óbudai Harrer Pál Általános Iskola

Oláh Márton
Richárd

El sem tudom képzelni, hogy orvostanhallgató és a gyakorlatot igénylő műszaki hallgató társaink esetében vajon mi folyhat „digitális oktatás” címszó alatt. A helyzet természetesen mind oktatói, mind pedig hallgatói oldalról is keserű, hiszen mindenki tudja, hogy nem ez lenne a tananyag feldolgozásának a módja.

DIGITÁLIS OKTATÁS? HELYZETJELENTÉS A FELSŐOKTATÁSI KÉPZÉS ONLINE FRONTJÁRÓL

A járványügyi helyzet fokozódása miatt az egyetemek szinte egyik hétről a másikra álltak át a digitális oktatásra. Az elmúlt egy hónap empirikus tapasztalataira alapozva, részben hallgatói beszélgetések, részben személyes intuíciók alapján írom ezt a rövid összefoglalót a digitális oktatási hadszíntér felsőoktatási frontjáról.

Ha dióhéjban kellene összefoglalnom a digitális oktatás esszenciáját, akkor úgy fogalmaznék, hogy tulajdonképpen egy törekeny kompromisszumról beszélhetünk, amely az oktatók és a hallgatók között létesült.

Írásom során próbálok elhatárolni a *napi szintű* észrevételeket, a mélyebb, *strukturális háttér munkálatoktól*. Napi szinten tehát hogyan is jelentkezik a hallgatók mindennapjaiban a digitális oktatás?

Egy átlag hallgató mindennapjai

Egyetemista mémoldalak tömérdek poénos posztot tulajdonképpen abból a paradox helyzetből kreálnak, hogy az egyetemista egy olyan lény, aki úgy végzi el az egyetemet, hogy közben nem is jár be. Kicsivel több, mint egy hónapja nem is gondoltuk volna, hogy a mémből valóság lesz. Valóban nem járunk már fizikailag egyetemre, és valóban csak most érezzük annak jelentőségét, hogy mennyire jó is volt bejárni az egyetemre. (Félreértés ne essen, nem arról beszélek, hogy amíg fizikailag be lehetett járni az épületkomplexumba, addig tehermentesebb volt az egyetemi lét, és arról sem szeretnék szót ejteni, hogy milyen módon éltek vissza ezzel a helyzettel a hallgatók.)

Véleményem szerint az egyetem egy olyan műfaj, amely megköveteli a fizikai jelenlétet. Nem pusztán azért, mert jelen kell lenni egy ZH megírásán, vagy, mert katalógusos az egyik előadás. Fizikailag kell ott lenni, hiszen ez is egy tanulási mód, hiszen sok hallgató, a hallgatás útján is már feldolgozza, értelmezi és elemzi az adott tananyagot. A hallgató hallgatólagosságán túl a szemináriumok alatt saját maga is kifejtheti véleményét, megoszthatja gondolatait társaival, és létrejöhet az egymás közötti véleménycsere. De ami a legfontosabb: az egyetem egy élő közösség. Találkozási pont, ahol nem csak vélemények és tudományos diskurzusok alakulhatnak ki. Egy olyan pont, amely nagyon nagy szerepet játszik a fiatalok szekunder szocializációját illetően, és ami adott esetben kihatással lehet a felnőttkori kapcsolatrendszerre is. Nos, a digitális lét, mindezeket a lehetőségeket elvette a diákoktól.

Hogyan is zajlik tehát egy digitális oktatási hét? Leginkább beadandó dolgozatokkal telik, amelyekben tulajdonképpen feldolgozzuk az adott órák tananyagát. Ezeket rendszerint a Moodle felületére kell feltöltenünk, vagy emailben kell megküldenünk az oktatóknak. A beadandó dolgozatokon kívül létezik még online ZH, amely nálunk általában kifejtősebb, 2-3 kérdésre hosszabb választ kell adni, ezt is rendszerint az előre megadott szakirodalomból.

Néhány oktató Microsoft Teams felületen keresztül oktat. Hallottam olyan hallgatói véleményt, amely szerint ez lenne a digitális oktatás első lépcsőfoka. Írásom elején úgy jellemeztem a digitális

oktatást, mint törékeny kompromisszumos rendszert. Na, ez erre a helyzetre is igaz, hiszen diákként nem várhatjuk el minden oktatótól, hogy képátviteli eszköz segítségével tartsa meg interaktív szemináriumát, és az oktatók sem várhatják el a diákoktól, hogy az összes ilyen órán aktívan részt vegyenek. Egy gondolat kísérlet erejéig érdemes belegondolnunk, mennyire fárasztó is lehetne fizikailag, ha minden oktató megtartaná a Microsoft Teams program segítségével az óráját. Nekem például hétfőn 4 db másfél órás óráim van, félórás szünetekkel.

Ha minden hétfői óráim Teamsben lenne, akkor csak hétfőn az órai jelenlétemmel 6 órát kéne a gépem előtt töltenem, ami a gyakorlatban 8 órát jelentene, sőt még nem is beszéltünk az aktuális napi beadandókról, amelyek plusz gép előtt töltött időt jelentenek. Természetesen mindezen tényezőhöz hozzájárulna a karanténból fakadó bezártság és mozgáshiány is, amely rövidesen egy egészségtelen alváshiányos életmódhoz vezetne.

Cél tehát az említett kompromisszum arany középútszerű betartása, mind oktatói, mind hallgatói oldalról.

A Microsoft Teams és a Moodle felületén kívül még használhatunk Canvast, Facebook csoportot, Zoomot, Skype-ot, illetve Discorda is volt már példa. Ezek mellett a hallgatói közösségek Slacken és Trel-lón keresztül is tarthatják egymással a kapcsolatot. Ahogy láthatjuk, nagyon sok felületről beszélhetünk, és ezeket a felületeket tanulmányaink során észben is kell tartanunk, érdemes például vezetnünk egy fizikai naptárat, vagy google naptárat, vagy esetleg Excel táblázatot, annak érdekében, hogy az érdemi információk ne vesszenek el.

Összességében azt láthatjuk a napi szintű tanulás-teljesítéssel kapcsolatban, hogy döntő módon megnövekedett a számítógép előtt töltött idő. Hiszen a feladott tanulmányt digitálisan küldik meg számunkra vagy Moodlen, vagy e-mailen keresztül, a beadandót szövegszerkesztő programmal írjuk, és adott esetben még gépen keresztül folyik maga a tanóra is.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy egyik napi beadandóból a másikba csúsznak át a hallgatók, amelyek folytán a heti életvitel is felborult, hiszen sok esetben a hétvége sem minősül hétvégének, sőt arra is van példa a jogász szakon, hogy szombaton, vasárnap

vagy állami ünnepen iratnak zh-t a hallgatókkal. További jellemzője a jelenlegi „oktatásnak”, hogy nincsen egy egységes digitális felület, emiatt sokszor nehézkes az elvégzendő feladatok észben tartása, a folyamatos online értesítések figyelemmel követése.

Amiben pedig a digitális munkavégzés legnagyobb hibáját látom, az a hallgatói oldalról érezhető motivációvesztés. A hónap elején még mindenki ütemtervszerűen, időpontot betartva megírta a beküldendő esszéit, azonban ez idővel átcsapott egy folyamatos, időtlen munkavégzési mechanizmussá, ami pusztán a tananyag nyers feldolgozását jelentette. A kreatív, tehetséges diákokat véleményem szerint megviseli ez a fajta munkavégzési folyamat, és a folyamatos teljesítési kényszer egy idő után oda vezethet, hogy már nem látnak örömszerzést és lehetőséget a plusz tudás elsajátításában.

Sokak a heti munkafolyamatok miatt nem képesek haladni évfolyamdolgozataikkal, vagy tudományos diákköri munkájukkal. A motorikus folyamatokkal pedig éppen a kreatív íráskészséget, és a saját tudományos tevékenység lehetőségét vesszük el a diákoktól.

Bár elsőre nagyon oktatóellenes hangvétel érződhet ki szavaimból, szeretném leszögezni, hogy ez nem így van. Teljes mértékben elvárható egy huszonéves embertől, hogy a heti órájára elkészítsen egy 2-3 oldalas esszét, valószínűleg sokkal jobb megoldást én se tudtam volna kitalálni a helyzetre. Azonban egy diáknak heti 10-12 órája van. Ez számszerűsítve azt jelenti, hogyha csak minden második tárgyból kéne egy két oldalas beadandó írást produkálnia hétről hétre egy hallgatónak, az kb. 10 oldalt jelentene, hetente. (Csak a szemléltetés végett: egy évfolyamdolgozatnál 20 oldal, egy szakdolgozatnál pedig 40 oldal az alsó határ).

Háttér munkálatok a Hallgatói Önkormányzat színteréről

Az írás előző szakaszában talán túl sok kritika érte az oktatói oldalt, pedig pusztán a „kizökkent idő” helyzete szülte az intézkedéseket, amelyeket a jó szándék vezérelt, és szimplán csak a gyakorlat vitte el egy másik irányba a dolgok menetét.

A Hallgatói Önkormányzat oszlopos tagjaként folyamatos kapcsolatot ápolok a hallgatókkal, az oktatókkal és az egyetem valamennyi dolgozójával. Keve-

sen tudják, hogy mennyi háttér munka vezetett el az aktuális kompromisszum megkötéséhez. A digitális oktatás „létrehozása” nem pusztán egy kormányrendelet végrehajtását jelenti. Az egyetemi autonómia és a hallgatói önkormányzatiság is saját képére formálhatja az aktuális válságkezelést, sőt a saját képére is kell formálnia. A hallgatók érdeke, érdekvédelme elsődleges szempont.

Véleményem szerint minden állami intézkedést a lehető leggyorsabb módon sikerült leereagálnunk. Első körben mértük fel a hallgatók digitális igényeit és digitális felkészültségeit. Ezeket a becsatornázott véleményeket folyamatosan továbbítottuk a dékán-ság felé. Létrehoztunk egy „panaszláda-szerű” anonim visszajelző kérdőívet is, amely gyakorlatilag azt a célt szolgálja, hogy az online oktatással való visszaélések észlelését a hallgatók azonnal jelezzék számunkra.

Folyamatosan egyeztettünk az EHÖK-kel, illetve a Dékánssal. Kivettük a részünket az ideiglenes Tanulmányi és Vizsgaszabályzat megalkotásából, illetve az online, Microsoft Teamsben történő Kari Tanács ülésen is igyekeztünk a hallgatók érdekét képviselni.

Ezen kívül az oktatóinkkal is folyamatosan folyt az egyeztetés, legtöbbjük valóban kikérte a véleményünket a tanórákat illetően. Nagyon sokszor az is gond lehet ilyen szituációkban, hogy bár a problémákat mindenki felismeri/észleli, de megoldási javaslatot senki nem bír előrukkolni.

Összegzés

Két nagyobb témát próbáltam röviden körüljárni a digitális oktatással kapcsolatban. Láthattunk példát a felhasználói és a fejlesztői oldalra is. Azonban egy fontos tényező néhol kimaradhatott. Ilyen például az internet lefedettség, az internet-előfizetés, a technikai háttér, valamint a szociális helyzet. Legtöbbször mindenki magából indul ki és elfelejti, hogy nem mindenkinél adottak a körülmények.

Az elmúlt hetekben sokszor hallhattuk, hogy „maguknak úgyis most rengeteg idejük lett”. Pedig a valóság nem ezt mutatja. Írásom során csak a politikatudományi és jogi képzés digitalizált formáját tudtam tapasztalati úton szemügyre venni. El sem tudom képzelni, hogy orvostanhallgató és a gyakorlalt igénylő műszaki hallgató társaink esetében vajon

mi folyhat „digitális oktatás” címszó alatt. A helyzet természetesen mind oktatói, mind pedig hallgatói oldalról is keserédes, hiszen mindenki tudja, hogy nem ez lenne a tananyag feldolgozásának a módja. Ennek ellenére meghúzódik oktatók és hallgatók között egy néma kompromisszumos alku, amely képes keretek között tartani az aktuális helyzetet. Zárószóként **N** tanár úr szavait idézném:

„Felmerül még, hogy miért nem tartok online órát: ennek az oka nagyon egyszerű: az elmúlt 5 napban (...) minden nap 3-4 órát ültünk csetszobákban, különféle appokban, és gyakoroltunk. És a tapasztalat: a világ nincs felkészülve erre :) Már hatan sem tudtunk folyamatos és stabil kapcsolatot biztosítani, nemhogy 20-an. Hát ezért. De majd ha addig kifejlesztik az 5G-t, beleállunk.”

Oláh Márton Richárd
egyetemi hallgató/az ISZE volt diákmentora

Iskolatársak üzenete fogadja május 4-én az érettségizőket

Váradi Gyula
Gábor

A tanulók alig tudják kezelni a telefonjukat vagy tabletjüket, és ha csak az van otthon, akkor bizony nagyon nehézkesé válik a tanulás. Általában a gyerekek a Facebookon, a TikTok-on és Messengeren kívül mást nem nagyon ismernek (meg persze pár játékot), és a többihez már nem nagyon értenek.

MARADJ OTTHON, TANULJ OTTHON!

2020. márciusa: bekövetkezett az, amit idáig csak történelmi könyvekből ismertünk vagy dédszüleink elbeszéléséből, hogy milyen is egy világjárvány. Nem is olyan régen, pontosan 100 éve már végig sörpört a világon a spanyolnátha, ami bizony Európában is megszedte az áldozatait. És most itt van a következő. Az iskolák is bezártak, és elkezdődhetett az otthoni tanulás, avagy tanuljunk digitálisan.

A pedagógusok többsége először március 16-án szembesült azzal a ténnyel, hogy át kell alakítania eddigi pedagógiai gyakorlatát, az egész oktatást más alapokra kell helyeznie, úgynevezett digitális oktatásra térünk át. Az kollégák által sokat szidott számítógép egy pillanat alatt a „barátunk” lett, a munkaeszközünk.

Az első gond az volt, hogy mit is használunk a digitális oktatásra? Már az előző évben központilag bevezetésre került a KRÉTA rendszer, amely lehetőséget biztosított arra, hogy kapcsolatba lépjünk a tanítványainkkal valamilyen számítógéppel, mobil eszközzel, az Internet segítségével, és tovább folytassuk a tanítást. A pedagógus társadalom úgy tudta/gondolta, hogy minden tanuló rá tud majd kapcsolódni az Internetre, azon keresztül kapja majd a tanulni valót, a házi feladatokat, és vissza is tudja majd küldeni a megoldásokat. Ma már tudjuk különböző visszajelzésekből, kutatásokból, hogy a hátrányos helyzetű gyerekek itt is hátrányba kerültek. Ezen gyerekek egy harmada nem tud használni se számítógépet, se mobil eszközt, hogy részt vegyen a tanulásban és nincs Internet elérhetősége sem. (Vannak olyan elmaradott helyek, települések, ahol elektromos áram

sincs biztosítva.) Ilyen esetben marad a levelezés, vagy pár kreatív ötlet arra, hogy hogyan vonjuk be a tanulásba a gyerekeket. Egy Somogy megyei falusi iskola azt találta ki, hogy évfolyamonként hétről hétre kirakják a gyerekeknek a tanulni valót az iskola ablakaiba, és azt ők leírják és megtanulják. Ja, a pedagógus társadalom nagyon kreatív tud lenni!

Mit lehet akkor tenni? Az iskolák egy része erre is tudott megoldást. A hátrányos helyzetű gyerekeknek laptopokat adtak, amit vállalkozók, vállaltok, magánszemélyek ajánlottak fel, vagy tableteket biztosítottak az iskola saját készletből. Az Internet-kapcsolat valahogy összejött, például az Internet-szolgáltatók felajánlásaiból.

Most térjünk vissza a pedagógusokra. Már az első napokban megmutatkozott az a lelkesedés, ami követte ezt a változást. Ötletek özöne zúdult rá a tanítókra és tanárookra. Mindenkinek a féltve őrzött titkai, bevált módszerei kikerültek az Internetre. Facebook csoportok jöttek létre vagy újultak meg (pl. *online otthonoktatás*). Azok a kollégák, akik már régóta használtak IKT eszközöket a tanórákon, azok bizony most előnyhöz jutottak, hiszen sok kipróbált módszert ismertek már. A Kahoot, a Redmenta, a Teams, a Messenger, a Skype, a Quizlet, a Learningapps mind-mind főszerepet kapott hirtelen a digitális oktatásban. Persze jött a nagy dilemma: melyiket használjuk, hogyan és melyik megfelelő egy ilyen helyzetben?

Most egy kicsit térjünk ki a KRÉTA rendszerre. Mint azt észrevették a kollégák, nem arra tervezték, hogy összefogja és mindenben kielégítse a digitá-

lis oktatást. Egyben viszont nagyon hatékony, a kapcsolattartásban. A pedagógus beírja a leckét a házi feladathoz, a diák megnézi, majd valahogy megcsinálja. Hamar rájöttünk, hogy képet beszúrni a KRÉTA rendszerbe nem is olyan egyszerű. A tanárnál látszik a kép, ám a diáknál csak egy hivatkozás, de onnan megnyitni már nem lehet. Linket viszont megenged használni, sőt, ezt még a tanuló is látja. Vagyis, ha valamit szeretnék mellékelni, pl. videót, előadást, bemutatót stb., arra egy másik informatikai rendszerre van szükségem (pl. Google Diák, Youtube). Most biztosan arra gondolnak többen a kollégák közül, hogy akkor használjuk a Google osztálytermet, vagy a Teams-et. Ha az iskolában van valaki, aki beállítja, akkor mindegyik nagyszerű eszközt és megfelelő felületet ad a kezünkbe. Viszont volna egy gondom ezzel. Az, hogy túl sok a lehetőség.

Miért nincs az oktatásban egy államilag kidolgozott felület, amit mindenki el tud érni, jól le van dokumentálva, és persze ingyenes. Tudom, sokat akarok, de mégis foglalkoztat: miért nincs?

Most egy kicsit járjuk körbe a tanulók kezébe kerülő informatikai eszközöket. Ha van, akkor bizony nagyon sokrétű és nagyon sokszínű. Vannak különböző korú számítógépek különböző operációs rendszerekkel: ez lehet a Windows XP-től a Windows 10-ig, de bele lehet futni Apple MacBook-ba is. A mobil eszközök tárháza is nagyon széles: általában a többség Androidos mobiltelefont és tabletet használ, de van iPhone és iPad is a családoknál. Vagyis, ha küldünk egy programot a „gépre”, akkor gondolni kell arra, hogy páran nem tudják majd megnyitni, futtatni. Ilyenkor jön az az ötlet, hogy akkor legyen webes felületű az a program. Hurrá! Megoldottam! Vagy mégsem. Mint kiderül, nem működik pl. iPad-en vagy egy régebbi Windows XP-n sem.

Még egy dolog: a mai családok már nem tartanak otthon számítógépet és bizony már kezelni sem tudják azt. Van egy-két mobiltelefon a családban és ennyi. Ezzel kell beérni a digitális oktatáshoz.

A következő probléma, ami felmerült a digitális oktatásunk alatt, az a hozzáértés, vagy ha jobban tetszik, a hozzá nem értés. Először nézzünk meg a pedagógusok oldaláról.

Azt már biztosan mindenki észrevette, hogy a kollégák különböző szinten vannak a számítógépek fel-

használása terén. Valakinek még az is meghaladta az erejét a tanév során, hogy a KRÉTA-ba be kellett írnia a tanórát, most meg elvárjuk tőle, hogy azonnal digitális bennszülött legyen mindenféle tudással felvértezve: számítógép használata sokrétűen, mobil eszközök és alkalmazások ismerete stb. Ez bizony nem ment azonnal, de pár hét alatt biztosan belerázódott mindenki valamilyen szinten.

A pedagógusok, ha lelkesek voltak és lelkiismeretesek, akkor az Interneten vagy kollégáikon keresztül sokat tanultak az elmúlt hetek alatt. Ebben nagy segítséget jelentettek a Facebook csoportjai, de a Youtube videók is segítik az órákra való felkészülést a mai napig. Ja, és ne felejtjük el, hogy önzetlenül raknak fel oktatóvideókat a hozzáértők videómegosztóra, amelyek vagy közvetlenül a tanulóknak szólnak vagy maguknak a pedagógusoknak. (Tudjuk, a jó pap is holtig tanul!)

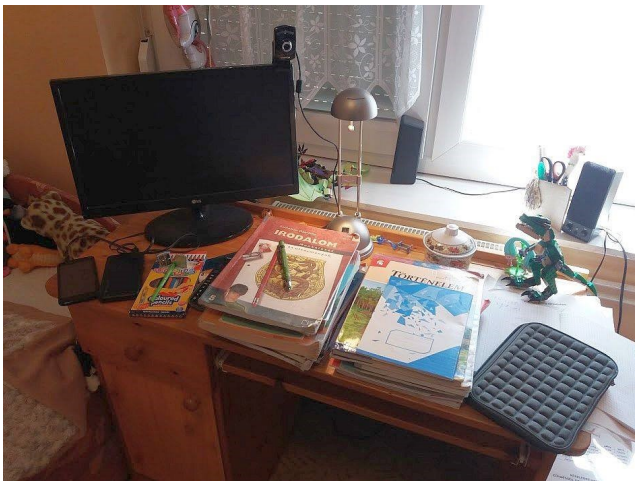
Ezekben a hetekben mindenki rájött arra, hogy nem szégyen kérdezni, vagy oktatóvideót nézni, mert most az a cél, hogy minél gördülékenyebb legyen a digitális oktatás kis hazánkban.

Volna még egy gond. A kollégák nem tudják, hogy a tanulók milyen szinten vannak a számítástechnika terén. Például egy 5. osztályos tanulótól ne várjuk el, hogy tud szöveget szerkeszteni, gépelni 10 ujjal megadott szempontok alapján (pl. 12-es betűnagysággal, bekezdésekkel, Times New Roman betűtípussal), több oldalon keresztül a Word szövegszerkesztőben. Ne várjuk el egy 5. osztályostól, hogy profi bemutatót készítsen.

Ennek az az oka, hogy a 2012-es NAT egyszerűen számúzta az informatika oktatását az alsó tagozaton, sőt hivatalosan 6. osztályban indul csak a tantárgy. (Sajnos a kollégák egy része sem tud jól szöveget szerkeszteni.)

Most nézzük meg a másik oldalt a tanulók felől. A digitális tanulás egyik legfontosabb ismérve, hogy tanulónak most is megfelelő motiváltsággal kell rendelkezni, hogy együtt tudjon haladni tanárával óráról órára, mert különben lemarad. A tanárnak persze természetesen követnie kell a haladását a tananyagban, ami úgy lehetséges, ha valamilyen házi feladatot is felad óráról órára, amit vissza kell küldeni. És itt kezdődőnek a gondok.

Először nem biztos, hogy a gyerekek csupán a tankönyvekben leírt szöveg alapján megértik az új tananyagot. Valakinek el is kell magyaráznia. Ha a tanár vállalkozó kedvű, ilyenkor lehet tartani Skype-os vagy Teams-es órákat. Ha nem tart, akkor marad a szülő, aki besegít, ha van rá ideje és türelme. Másodjára, hogyan tudja visszaküldeni a tanuló? Például lefényképezi, e-mail-ben csatolva küldi, vagy eleve valamilyen digitális felületen kell megoldani a lelkét.

Egy átlagos tanulóhely a digitális oktatáshoz

Ma az a leggyakoribb eset, hogy a gyerekek (vagy a szülők) fényképeznek és küldik a levelet vagy a Messenger üzenetet. Egy biztos, hogy a digitális oktatást ma Magyarországon a szülők nélkül nehezen lehetett volna megvalósítani.

A szülő ugyanis egy személyben póttanár, titkár, ha kell sűgőgép, ért a számítógéphez vagy a mobileszközökhöz, segít a házi feladat elkészítésében, általában minden tantárgy ismeretanyagát ismeri stb.

A szülők legnagyobb mumusa a nyelvoktatás. Ezt valahogy félve merik bevállalni, így hamar előjön az a kérdés, hogy a nyelvtanár valamilyen Youtube-s órát, szöveget készítsen vagy küldjön, de a Skype-os óra is jól jön. Ekkor lép fel a 22-es csapda, mert a videós órák eszik a megabájtokat, és az ingyenes mobilszolgáltatói adatmennyiség pár óra alatt elűszik, ha valaki mobileszközről internetezik. Mit lehet ilyenkor tenni? Vásárolni kell újabb adatmennyiséget, ami már pénzbe kerül. Vagyis óvatosan kell bánni a videós órákkal!

Valamiről nem ejtettem szót. A tanulók alig tudják kezelni a telefonjukat vagy tabletjüket, és ha csak az van otthon, akkor bizony nagyon nehézkesé válik a tanulás. Általában a gyerekek a Facebookon, a TikTok-on és Messengeren kívül mást nem nagyon ismernek (meg persze pár játékot), és többihez már nem nagyon értenek.

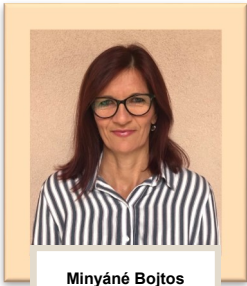
Még sok mindenről lehetne írni az elmúlt hetek digitális oktatásával kapcsolatban. Gondolom, hogy ha majd végre enyhül a járvány és túl leszünk mindenről, az oktatáskutatók kiemelik a tapasztalatokat: mit lehetett volna még jobban tenni, és mit nem. Talán új módszertan is lesz a digitális oktatásra, amivel fel tudják majd készíteni pedagógusokat a jövőben az ilyen helyzetekre.

Ám egy biztos: a jövőben megfelelő számítástechnikai tudás nélkül sem a pedagógusok oldalán, sem a tanulók és a szülők oldalán nem lehet hatékony a digitális oktatásunk!

Talán lesz egy egységes, államilag kidolgozott digitális felület is, amellyel könnyebb lesz tanítani.

Végül, minden kollégának, tanulónak és szülőnek gratulálok ahhoz a teljesítményhez, amit a digitális oktatásunk alatt végzett.

*Várad Gyula
Palonai Magyar Bálint Általános Iskola, Fonyód*

Mínyáné Bojtos
Erika

Mindenki igyekezett tudása legjavát adni. Újra beigazolódott, hogy a pedagógus pályán elengedhetetlen az innováció, az állandó megújulás. Soha nem mondhatjuk, hogy már eleget tudunk. Mindig van hová fejlődnünk.

A KORONAVÍRUS HATÁSA ÓVODÁNKRA, AVAGY HOGYAN VÁLTUNK „GYÖNGYSZEMEINK” ONLINE ÓVODÁJÁVÁ

2020. március 16-a fordulóponttá vált mindannyiunk életében. Magyarország kormánya a koronavírus járvány megfékezése érdekében elrendelte a nevelési-oktatási intézmények digitális formában történő további működését. Ez a helyzet mindannyiunkat váratlanul és felkészületlenül ért.

Hogyan tovább? Tele voltunk kérdőjelekkel.

Mivel mi, a Baptista Szeretetszolgálat Gyöngyszem Óvodája, elsősorban nevelési intézmény vagyunk, feladatunk a továbbiakban a gyerekek óvodán kívüli óvodai nevelésének megszervezése lett. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja értelmében az óvoda a családi nevelés kiegészítője. Eddig is fontosnak tartottuk a családokkal való kapcsolattartást, a családi nevelés segítségét, de most ebben a krízishelyzetben ez még inkább felértékelődött. Kerestük a lehetőségeket, hogyan tudjuk a legjobbat kihozni ebből a nemkívánatos helyzetből. Nem volt könnyű dolgunk, hisz kollektívánk nagy része nem az a generáció, aki beleszületett ebbe a digitalizált világba. Ám közösen, összefogva, egymást segítve „beindult a gépezet”.

Mindenki igyekezett tudása legjavát adni. Újra beigazolódott, hogy a pedagógus pályán elengedhetetlen az innováció, az állandó megújulás. Soha nem mondhatjuk, hogy már eleget tudunk. Mindig van hová fejlődnünk.

Ez a váratlanul kialakult helyzet is új módszerek alkalmazását kívánta meg tőlünk. Intézményünk több éve jól mű-

ködő, több száz fős kedvelést és követést számláló közösségi oldalt működtet Gyöngyszem Óvoda Kótaj néven. Itt leginkább közérdekű, mindenki számára hasznos információk, valamint az öt csoport életébe betekintést engedő változatos, élménydús programokról készült képek jelennek meg.

Mind az öt csoportunknak van saját közösségi oldala, amelyen korábban az óvónénik által felkínált tevékenységekről, programokról láthattak képeket, videókat az érdeklődők, ám a kialakult krízishelyzet óta ezeken a közösségi portálokon segítjük a szülők munkáját, adunk útmutatást számukra. Ami dicséretes és nagy mértékben megkönnyíti munkánkat az az, hogy számos szolgáltatás, gyermekoldal vált ingyenessé, nyílt meg előttünk (hangos könyvek, mesék, színezők). Bőséges a kínálat. Innen már csak rajtunk, óvodapedagógusokon múlik, mennyire tudatosan építjük be ezeket a szülők számára felkínált tevékenységekbe. Próbálunk nemcsak továbbítani egy-egy hivatkozást, hanem személyes példamutatással mi is aktívan részt veszünk egy-egy tevékenységben, fenntartva ezzel a szülők és gyerekek lelkesedését.

Több kolléganő rendszeres meseolvasással kedveskedik ovisainak. Az erről készült videófelvételekhez a gyerekek a felhőszolgáltatáson keresztül bármikor hozzáférhetnek. Néhányan kipróbáltuk a WordWall alkalmazást is, amelynek segítségével érdekes, játékos feladatokat tudunk készíteni, majd küldeni a gyerekeknek. Tartjuk magun-

kat a nevelési év elején tervezett tematikához, figyelembe véve az aktualitásokat és a helyi sajátosságokat.

Nem hagyjuk magukra azokat a hátrányos helyzetű családokat sem, akiknél nem természetes az internet hozzáférés. Az ő számukra bizonyos időközönként a témákhoz kapcsolódó játékos feladatlapokat, színezőket küldünk postai úton. Kiemelt figyelmet fordítunk az iskolába készülő nagycsoportosainkra. Számukra rendszeresen megosztunk játékos ötleteket, feladatokat, amelyekkel az iskolakezdéshez szükséges alapkészségeket gyakorolhatják.

Mivel nem iskola vagyunk, a visszajelzés a szülők részéről önkéntes. Nagy részük aktív és hálás a tőlünk kapott segítségért. Ők is egyetértenek velünk abban, hogy csak velük együtt, közös erővel tudjuk kihozni ebből a helyzetből a legjobbat a gyerekekért. Amik természetesen nagyon hiányoznak mindannyiunknak, azok a közösen átélt élmények, séták, kirándulások, a személyes kapcsolatunk a gyerekekkel, viszont ők is jól tudják, hogy az otthonmaradás most mindannyiunk érdeke.

Nagyon fontos, hogy ebben a helyzetben még fokozottabban figyeljünk mentális egészségünkre. Csak türelmesen, empatikusan, egymást segítve vészelhetjük át ezt a senki számára nem kívánatos időszakot.

És hogy mire tanít meg ez a helyzet? Talán arra, hogy ebben a rohanó világban néha meg kell állnunk és jobban kell figyelni magunkra és embertársainkra! Maradjunk higgadtak, ne essünk pánikba, kerekedjünk felül a nehézségeken és töretlenül küzdjünk azért, ami igazán fontos! Együtt, egymásért!

*Minyáné Bojtós Erika
Baptista Szeretetszolgálat Gyöngyszem Óvoda*

ÚTJÁRA INDUL AZ ELSŐ DIGITÁLIS GYEREKNAP

ONLINE CSALÁDI FEJTÖRŐ a tudatos és felelős nethasználatért

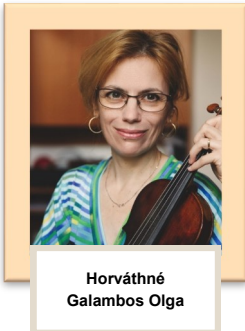
2020. május 18-án ünnepeljük az Internet Világnapját és május utolsó vasárnapján pedig a Gyereknapot. E két jeles nap adta az ötletet, hogy a megváltozott körülmények között, de ünnepeljünk. 10 kérdésből álló CSALÁDI FEJTÖRŐT állított össze dr. Baracsi Katalin internetjogász, amely az internet sokszínű világának egy-egy szeletét mutatja be. Cél, hogy az egyes kérdésekre a család közösen találja meg a válaszokat. A helyes válaszokat tartalmazó CSALÁDI FEJTÖRŐKET 2020. május 29-én éjfélig lehet elküldeni üzenetként a DR. BARACSI KATALIN, AZ INTERNETJOGÁSZ OLDALRA

<https://www.facebook.com/internetjogasz/>

A helyes megoldást beküldők között családi ajándécsomagok találnak gazdára AZ ELSŐ DIGITÁLIS GYEREKNAP TÁMOGATÓ PARTNEREINEK jóvoltából, akik között az Informatika – Számítástechnika Tanárok Egyesülete is megtalálható.

*dr. Baracsi Katalin internetjogász
az NMHH Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal tagja*

Horváthné
Galambos Olga

Az mindenképpen bizonyított nyert, hogy a személyes kontaktust, kapcsolatot semmi nem pótolhatja a hangszerstanulás terén. Bízunk a mielőbbi találkozásban, már nagyon hiányoznak a növendékeink!

HANGSZERES OKTATÁS AZ ONLINE TÉRBEN

Egy kisvárosi alapfokú művészeti iskola hegedű és fúvós hangszeres tanárai vagyunk férjemmel együtt. Három gyermekünk van. 2020. március közepétől országsszerte át kellett állnunk a koronavírus-járvány okozta krízishelyzet miatt a megszokott rendszerünkben egy teljesen új, eddig járatlan útra. Éjszakákba nyúlóan kerestük a kapcsolattétel lehetőségeit, a módszereket, az informatikai eszközök adta lehetőségeket.

Hősiesen be kell vallanom, hogy az informatika - egy ECDL vizsgával a „zsebemben” - alap szinten volt jelen eddigi pályafutásom alatt. A hangszeres oktatás gyakorlati jellegű, nagy szerepe van a személyes jelenlétnek, kontaktusnak, mozdulatok átadásának. Viszont a fejlődés, az új generáció, a saját igény már régóta megkövetelte volna, hogy sokkal jobban színesítsük óráinkat az internet adta lehetőségekkel. Sajnos nem minden intézmény teszi ezt lehetővé, gondolok itt az elavult informatikai rendszerekre, hiányos eszközfelszereltségre. Szóval mély víz volt az első időszak. Öt tagú család egyetlen használható lappal és okostelefonokkal. Négy szolfézs csoportom és saját gyermekeim Google classroom-jai, a hangszeres video chatek és a konyha között nem volt könnyű lavírozni.

Lázasan keresgettük a letölthető kottákat, előkészítettük a kis oktató videókat és próbálgattuk az élő kapcsolat lehetőségeit. Majd jöttek az első akadályok: a hangokat nem a valós minőségében halljuk, lefagy a kép, nincs szinkronban a hang és a mozdulat, a saját hangom később jut el a növendékhez, erős visszhangzás... Mi főleg Messengeren és Skype-on próbálkozunk. Sajnos az eszközök fejlettségi szintje, az adott

internet sebessége befolyásolja a hallható-látható anyag minőségét. Az informatikai „tünetek” az adott növendék-nél mindig ugyanazok (visszhang, elmosódott kép, szakadozó hang stb.), és erre még nem találtuk meg a gyógyírt. Bár tudjuk, hogy vannak más lehetőségek (Zoom, Hangouts stb.), de mindenkinél a lehető legkönnyebben megoldható, esetleg már ismert megoldást választottuk. Nagyon sok szülői visszajelzés az általános iskolai túlterheltségről szólt, így örülünk, hogy egyáltalán fenttartható a kapcsolatunk a növendékeinkkel. Csak zárójelben jegyzem meg, hogy nagyon változó a szülői hozzáállás. Zenetanításunkhoz

az egyéni órák mellett csoportos hangszeres órák is kapcsolódnak. A Tücsök zenekar tagjait meghívtam a Discordba. Nagyon izgatottan vártuk, hogy valamilyen együtthangzás létrejöjjön az online térben. Súlyos csalódás volt! Iszonyatosan erős visszhang, pince mélységből feltörő hangok és az időbeli eltolódás. De nem adjuk fel! Folyamatosan próbálunk tájékozódni, fejlődni. Erőt ad a növendékek lelkes hozzáállása, hogy minden viszontagság ellenére igyekeznek és várják az órákat. Jó érzés, hogy az interneten keresztül mennyi csodás, önzetlen kollégát ismerhettünk meg. Kérés nélkül is osztották a felhasználható kottákat, segédanyagokat.

Az alapfokú hangszeres oktatás ebben a formában nagyon nehéz, mert egy kezdő növendék sokkal jobban igényli a személyes kontaktust, a segítséget a hangszerkezelésben, beállításokban. Középfokon, felsőfokon ez akkora problémát már nem jelent, mivel már rendelkeznek egy önálló hangszer használati rutinnal.

A magasabb fokról családon belülről is informálódunk, hiszen férjem nagylánya művész-tanári diplomára készül és tanít is. Ő a Duó alkalmazást dicséri. Férje, aki cselló művész, a Discorddal van megelégedve. Egységesíteni tehát nem lehet a véleményeket, mert mindenki más eszközfeltételekkel rendelkezik.

Összefoglalva, hogy a néhány hét alatt mennyi mindent tanultunk - akár az informatika terén, akár szervezésben, akár a tanár-növendék, illetve szülő-tanár kapcsolat építésében - a mérleg mutatója mindenképpen a pozitív irányba mutat. De! Ahhoz, hogy az oktatás az online térben jól és hatékonyan tudjon működni, elengedhetetlen alap a megfelelő eszköz és működési feltételek a tanár és a növendék oldaláról is. Az mindenképpen bizonyítást nyert, hogy a személyes kontaktust, kapcsolatot semmi nem pótol-

hatja a hangszerstanulás terén. Bízunk a mielőbbi találkozásban, már nagyon hiányoznak a növendékeink! Reméljük mégis sikerül ebben az aggasztó helyzetben színesebbé tenni a mindennapokat a zeneórák által!

*Horváthné Galambos Olga
Baptista Alapfokú Művészeti Iskola, Kisújszállás*

ECDL bizonyítvány a veszélyhelyzetben is igényelhető érettségi alapján - vizsgamentességgel

A jelenlegi nehéz időszakban különösen sok feladat hárult az informatika tanárookra. A digitális oktatásra való átállás, és az érettségik sem működnének szakmai tudásotok, felelősségteljes hozzáállásotok nélkül. Fantasztikus az az aktivitás, amellyel a többi kollégát segítitek, és amennyi jó gyakorlatot gyűjtöttek össze folyamatosan. Most azonban nem egy még újabb dologra kívánjuk felhívni a figyelmet. Hanem arra, hogy az érettségi vizsgák kapcsán itt is szeretnénk megerősíteni, hogy tanítványaitok a koronavírus miatti veszélyhelyzetben is igényelhetik az ECDL bizonyítványuk kiadását a jeles informatika érettségijük alapján.

Ennek intézése most annál is egyszerűbb, mivel 2020 februárjában a Neumann Társaság az elektronikus dokumentumok kiadására tért át. Az ECDL bizonyítványt vizsgamentességgel az a diák igényelhet, aki

- informatika,
- informatikai ismeretek

vizsgatantárgyakból, közép vagy emelt szinten érettségi illetve az ágazati szakmai érettségi vizsgán jeles érdemjegyet szerzett.

Az ECDL bizonyítvány kiadására vonatkozó igénylést az érettségi vizsga dátumától számított 2 éven belül lehet benyújtani.

Az ECDL bizonyítvány igénylésének menete: Regisztrációs adatlap kitöltése (letölthető innen: <https://njszt.hu/hu/ecdl/erettsegi>).

A kitöltött regisztrációs lap és az érettségi bizonyítvány/törzslap beküldése az ECDL Irodának (beküldendő: recepicio@njszt.hu).

Kékesné Czinder
Gabriella

A szülői visszajelzések is nagyon pozitívak. Gyönyörű, megerősítő leveleket kaptunk a szülőktől. Ez az első olyan helyzet, amikor ténylegesen belelátnak a munkánkba és nagyon hálásak, mert számukra óriási segítség, hogy nem kell magukra vállalniuk saját feladataik mellé még a tanítási feladatokat is.

DIGITÁLIS TÁVOKTATÁS AZ ADDETUR BAPTISTA GIMNÁZIUM, SZAKGIMNÁZIUM ÉS SZAKISKOLÁBAN

A budapesti Addetur Iskolában integrált oktatás folyik, azaz fogyatékossgal élő és ép diákok sajátos együttnevelésben tanulnak. Az iskolában, tekintettel arra, hogy ilyen a tanulók összetétele, már a kezdetektől nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a tanítási órákon és azokon kívül is rendszeresen alkalmazunk digitális taneszközöket, ezzel támogatva a tanítás-tanulás folyamatait. Termeink interaktív táblával, asztali gépekkel felszereltek, a Microsoft Outlook rendszerben leveleztünk kollégáinkkal, így a távoktatás kihirdetésekor nem jelentett akadályt a gyors átállás. Azon a hétvégén egy egész pedagógusstáb munkálkodott annak érdekében, hogy a hétfői napon gördülékenyen megkezdődhessen a digitális oktatás. Egy dologban biztosak voltunk, hogy a gyerekeket mindenképpen tovább kell tanítanunk. Ezekben az időkben ugyanis különösen fontos, hogy otthon legyen mit csinálniuk, és egy pontos napirend szerint éljenek. Mi is észrevehetjük magunkon, hogyha van rendszeres tennivalónk, úgy sokkal könnyebb átvészelni az otthon töltött időt. Összegyűjtöttük a tanulók elérhetőségét és a Teams rendszerben kialakítottuk a tanulócsoportokat. Azt is ki kellett találnunk, hogy melyik tanórát milyen módon fogjuk megtartani, hiszen például egy, a hagyományossal azonos idejű tornaóra kivitelezhetetlen lett volna. Úgy döntöttünk, hogy a plusz tárgyakat – mint például a torna, a rajz, az ének vagy a vállalkozásismeret – online támogatással oldjuk meg, míg a fő tárgyakat azonos időben tartjuk. Tanáraink törekednek arra, hogy semmiképpen ne terheljék túl a diákokat, nem kell például több beadandót

írniuk. A digitális technika lehetőséget biztosít arra, hogy a diákok teszteket írjanak az órán. A számonkérésnek számos új alternatívája van, amelyek segítségével a csalás lehetőségét is kizárhatjuk. Általában órák keretében történik a dolgozatok megírása is, olyan programok segítségével, melyek rögtön ki is értékelik az eredményeket. Lassan két hónap távlatában rengeteg tapasztalatot gyűjtöttünk. A diákok általában nagyon élvezik az online órákat, de jóval megterhelőbb nekik, mint az iskolai tanulás. Fontos eredmény, hogy a magántanulók is teljesen be tudtak kapcsolódni az oktatásba. A szülői visszajelzések is nagyon pozitívak. Gyönyörű, megerősítő leveleket kaptunk a szülőktől. Ez az első olyan helyzet, amikor ténylegesen belelátnak a munkánkba és nagyon hálásak, mert számukra óriási segítség, hogy nem kell magukra vállalniuk saját feladataik mellé még a tanítási feladatokat is. Reméljük, hogy hamarosan visszaáll a rendes munkarend, mert általános vélemény, hogy a személyes kapcsolatok mindenkinek nagyon hiányoznak. Egy azonban biztos, kollégáim óriási lendületet kaptak a digitális eszközök és módszerek alkalmazásában, amit hosszú távon biztosan kamatoztatni fogunk.

*Kékesné Czinder Gabriella
a budapesti Addetur Általános Iskola
igazgatója*

Papp Tünde

„Rossz felfogás, hogy a tanárnak arctalannak kell maradnia, akinek nincs élete az iskolán kívül. Ez olyan, mintha a tévémondóról azt gondolnánk, hogy deréktól lefelé nincs teste. Szerintem csak akkor lehet hiteles egy tanár, ha látják, hogy neki is vannak örömei, bánatai, félelmei, tud mérges vagy szomorú lenni.” (Szekrényes Miklós)

A TANÁR, „AKI CSAK DERÉKIG LÁTSZIK”?

Reggel 7:00, laptop bekapcsolás, enyhe (ön)jiróniaként halkan, ébresztő - ráébresztő - jelleggel Emil Ruleztől „A lány, aki csak derékig látszik” ... Fogmosás, kávé, készülődés. De mégis hova, miért? Ezt a kérdést nem árt tisztáznunk - feltételezem - jelen helyzetben sem, mielőtt bárhova is „elindulnánk”, bármerre is „lépnénk.” És igazából nem csak az egyén szintjén, nem csak a „hálóból a nappaliba”, hanem intézményi szinten is. Még mielőtt rohanunk, szaladunk, küldözgetjük a feladatlapokat, tanulnivalókat. Mielőtt szorongani kezdünk.

A Pannonhalmi Béla Baptista Általános Iskolában tehát e kérdésekkel igyekeztünk indítani a digitális munkarendet: mi a célunk? Mi az iskolánk célja? Ezek közhelyesen könnyűnek tűnő, de igen nehéz kérdések, hisz nem beszélhetünk általánosságban a digitális oktatás, sőt az oktatás céljáról sem. Más célok mentén kell, kellene megszerveznünk egy iskola működését, mint 100 éve, mint 20 éve, de akár mint 5 éve. Valójában, ha jobban belegondolunk, már rég digitális munkarend folyik; az ismeretszerzés nagy része a digitális térben zajlik, nem az iskolában. Míg az oktatási intézmények biztosították az ismeretekhez, a társadalmi diskurzusokhoz való hozzáférést, természetesen ez másként volt. Azonban a kommunikáció és a kultúra egymástól elválaszthatatlan, tulajdonképpen a kommunikáció hordozza a kultúrát. Tehát bármilyen változás az egésztest érintő változás. A kultúra modern, társadalomtudományos megközelítése egészen tág értelmű; Niedermüller szerint a kultúra fogalma magában foglalja a szimbólumok, eljárások, értékek olyan halmazát, ami generációról generációra öröklődik, illetve

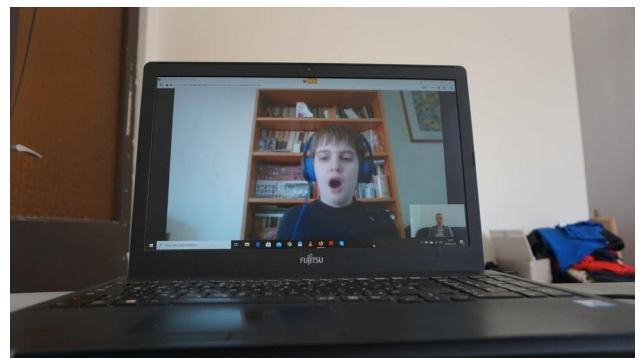
ahogy Geertz fogalmaz: „A kultúra a szimbólumokban megtestesülő jelentések történetileg közvetített mintáit jelenti, a szimbolikus formákban kifejezett örökölt koncepciók azon rendszerét, amelynek segítségével az emberek kommunikálnak egymással, állandósítják és fejlesztik az élettel kapcsolatos tudásukat és attitűdjüket.”

A fenti megközelítésekből világosan kiderül, hogy a kulturális változásokra, amelyek körülöttünk – és bennünk - bontakoztak ki, nem lehet az egyszerű válaszuk az, hogy az írásvetítőt kicseréljük digitális táblára, az értékek terén pedig konzerváljuk magunkat a 20 évvel ezelőtti célok mentén. Manapság a gyerekek nagy része már évek óta digitális munkarendben él, ahonnan napi „x” órára kiszakad „iskola” címszóval. Magas óraszámban, sokszor csupán befogadóként hallgatja a tanító, tanár mondandóját a színes, interaktív médiaélmények után. Óriási a szakadék, minden fél igyekezete ellenére. De talán nem is ennek teljes áthidalása a cél.

Az iskolák szerepe megváltozott. Szélesebben információkhoz juthatunk szinte bármiről, barangolhatunk virtuálisan a világ bármely táján. Rengeteg információnk van, ami ha nem is a „magas” kultúra része, de mindenképpen kulturális tőke. Hogy e színes kavalkádban hogyan szelektálók, kritikai gondolkodásom mennyire fejlett, milyen referenciaszemélyek, értékek mentén definiálom magam, személyes terem mennyire tudom óvni és emellett ki tudok-e teljesedni, képes vagyok-e önmegvalósítani, egyáltalán boldog életet élni stb., ezek olyan kompetenciák, faktorok, amelyek „az életben való

beválás” alapköveivé léptek elő. Amiben kollégáimmal biztosak vagyunk, hogy az iskola nem több, nem is kevesebb, hanem egyszerűen más, mint ismeretátadási platform; a különbség minőségi. A nevelő-oktató folyamatok, illetve az ebből eredő értékközvetítés- és formálás - ahogy azt számos kutatás már bizonyítja - a személyesség, az egyéni kompetenciák okán vihetődnek sikerre, illetve vallhatnak kudarcot. Ezt tudjuk, és fokozottan érezzük. Azért is bátorodtunk „tollat ragadni”, és a fókusz a személyesség dimenziójára irányítani, mert intézményünk, a Pannonhalmi Béla Baptista Általános Iskola a Baptista Szeretetszolgálat intézményeként inkluzív, befogadó szemléletű oktatási intézmény. Ahogy a küldetésnyilatkozatunkban áll: *„Mennyi érték, és mily sok szépség él az ifjú lelkekben, mint drágagyöngy a kagylóban.”* - Ez a Pannonhalmi Bélától származó idézet fogadja a kapuinkon betérő kis elsőseinket, és e szellemiség kíséri őket végig a nálunk töltött tanulóéveik alatt, amely elv mellé tantestületünk, segítő szakembereink (pszichopedagógus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, mozgásterapeuta, zeneterapeuta, művészetterapeuta, tánc- és drámapedagógus) tagjai egy emberként állnak. Iskolánk normál tantervű általános iskola, de emellett alapvető célkitűzésünk, hogy neveljük és oktassuk a sajátos nevelési igényű, kiemelt bánásmódot igénylő – eltérő fizikai, idegrendszeri adottságokkal és eltérő tanulási képességekkel rendelkező - gyermekeket a másság elfogadását segítve. Célunk, hogy iskolánk tanulói egészséges életszemléletű, érdeklődő, a természeti és társadalmi környezetben zajló folyamatokra nyitott és érzékeny növendékek legyenek. Intézményünk székhelye Kőbányán (Budapesten) található családis, gyermekbarát környezetben, de az egész ország területéről érkehetnek hozzánk gyermekek. Intézményünk egyedülálló abban a tekintetben, hogy a különböző tanulási, illetve beilleszkedési zavarokkal küzdő (diszlexiás, hiperaktív, magatartászavaros stb.) gyermekek mellett nagy számban oktatunk és fejlesztünk jó intellektusú autista tanulókat. Nagy hangsúlyt fektetünk az elmaradások, hiányosságok egyéni és kiscsoportos, tanórai illetve tanórán kívüli korrekcióján túl a kiemelkedő képességek, egyéni érdeklődések kibontakoztatására, a tehetséggondozásra. Hisszük, hogy minden gyerek valamilyen tehetséges. Autizmussal élő gyermekeink körében gyakran tapasztalunk kiemelkedő, körülhatárolt

képességszigeteket. Pedagógusaink feladata felismerni, alakítani, fejleszteni és ösztönözni őket. Mindezt hozzájárul ahhoz, hogy gyermekeink pályázatokon, kerületi versenyeken kiemelkedően teljesítenek, és a tőlünk kikerülő diákok sikeresen megállják a helyüket további tanulmányaik során. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, célzott gondozással és feltételekkel fejleszthetők a kiemelkedő képességek. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok (gyűjtőmunka, kooperatív tanulás stb.) biztosítják, de szép számmal és eredményesen működnek a tehetséggondozó műhelyeink, illetve az alsó tagozatos diákjaink zeneterápiás és mozgásterápiás foglalkozásokon vesznek részt heti rendszerességgel. Tanulóink emocionális intelligenciájának alappilére a művészeti nevelés, szükség esetén művészeti terápia, amely óriási jelentőségű az ún. „ép” és a sajátos nevelési igényű tanulóink személyiségfejlesztésében, de a képességfejlesztés eszköztárának is szerves részét képezi iskolánkban. Úgy érezzük, hogy a fentiek biztosítása alapvető és elengedhetetlen ahhoz, hogy a Pannonhalmi Bélától származó alapelvünk teljes mértékben helytálló legyen, vagyis a nálunk töltött idő alatt a „kagylók” kinyíljanak, a bennük rejlő értékek feltáruuljanak, és segítségünkkel felszínre kerülhessenek az „igazgyöngyök”.

„Egészséges életszemléletű, érdeklődő, a természeti és társadalmi környezetben zajló folyamatokra nyitott és érzékeny növendékek legyenek” - sokáig izlelgettük e sorokat, amelyeket magunk fogalmaztunk meg pár éve. *„Pedagógusaink feladata felismerni, alakítani, fejleszteni és ösztönözni őket.”*

Többször elolvastuk a saját küldetésnyilatkozatunkat, és egyetlen szót sem találtunk a feladatlapok küldéséről, illetve a linken kiküldött, előre felvett tanítási órákról. Elkezdtünk gondolkodni azon, hogy kell eljárunk, egyáltalán mit tehetünk annak érdekében,

hogyan a pedagógus ne csak "derékig látsszon", hanem mint ember, mint - mondjuk ki - referenciaszemély is meg tudjon mutatkozni. Hogy ne „csak” egy újabb vizuális inger legyen az információdömpingben! Hogy az ismeretátadási funkciót minőségileg túlhaladva értéket tudjon közvetíteni!

Amivel szembe kell néznünk mindenekelőtt, hogy ezek a kérdések nem új keletűek. Nem a digitális munkarend hívta őket életre. Ezt gondolni önáltatás egyéni és intézményi szinten egyaránt. A már meglévő cél- és értékvesztés domborodik ki vélhetően erőteljesebben, amelyek a nevelő-oktató folyamatokat is sok esetben jellemzik. Ha ennek megoldására nem is, enyhítésére azonban tettünk kísérletet. (A bölcsek köve természetesen nem a miénk; inkluzív iskola mivoltunk előnyeként/hátrányaként a személyesség, konkrét célmeghatározás nélkül ezeddig sem tudtunk működni. Minden intézménynek a saját működési, eredményességi kulcselemeit célzott megtalálni.)

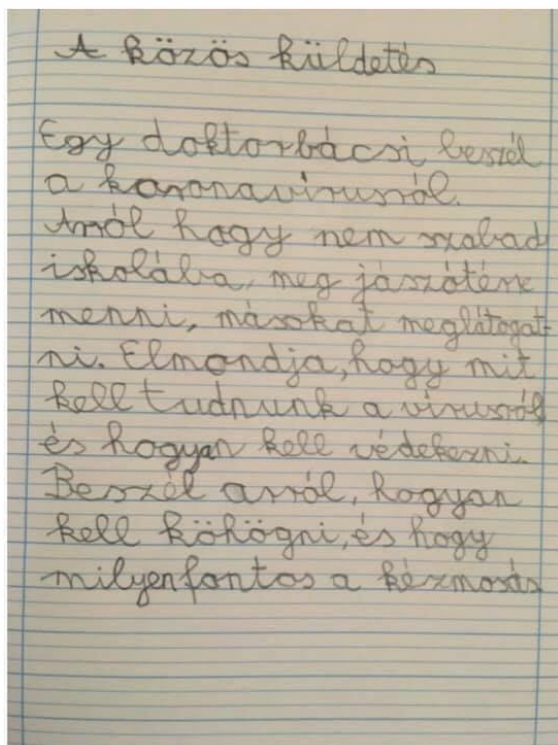
Elsőként - a szülőkkel párhuzamosan - tájékoztattuk a gyerekeket is a kialakult helyzet részleteiről, illetve a várható jövőről. Ehhez egy színes, gyermekek nyelvén szóló anyagot készítettünk. Ezt azért tartottuk fontosnak, mert sokszor ütközünk abba a problémába, hogy úgy mond a „gyerekek feje felett” intéződnék dolgok, amelyek további nehézségekhez, gyűrűződő konfliktusokhoz/elfojtásokhoz vezetnek. Mindezt tovább támogatva, illetve a személyes kapcsolatok minőségét segítve hoztuk létre az online beszélgetőköröket. Ezek abból állnak, hogy az erre vállalkozó fejlesztő/terapeuta kollégák bizonyos időközönként felhívják a tanulóinkat, és egyszerűen megkérdezik, hogy hogyan vannak, illetve mesélnek magukról, valamint segítenek az esetleges konfliktuskezelésben. A beszélgetés, azaz a reciprok, egymásra figyelő, adekvát módon visszacsatoló kommunikáció az érzelmkifejezés igen komplex agyi (emberi) tevékenység. Akár egy rajz elkészítésén keresztül jutunk el idáig, akár a zene eszközei segítségével, akár spontán módon. Többször hallottuk már a kritikát, hogy „csak” beszélgettünk, vagy „csak” rajzoltunk órán, meg egyébként is ez „csak” egy technika óra. Ki állapítja meg, hogy mi a „csak”? Mihez viszonyítva „csak”? Itt visszakanyarodnék a céljainkhoz. Ha nekünk az a célunk - márpedig az a célunk -, hogy a tanulóink „egészséges életszemléletű, érdeklődő, a természeti és társadalmi környezet-

ben zajló folyamatokra nyitott és érzékeny növendékek legyenek”, akkor az említett tevékenységek megvalósítása, illetve az erre való törekvés nem a minimum, hanem az optimum. Hasonló a „kézírás” kérdése. A digitális munkarend kapcsán fokozottan előtérbe kerül a kérdés: miért írunk kézzel? Hisz ott a gépen írás lehetősége, manapság nincs szükség kézírásra. Ez egy sokat vitatott kérdés, amely a szakembereket is megosztja. Tehát ez esetben is a saját céljaink mentén kell gondolkodnunk: a ránk bízott gyermekeknek szükséges-e, ha igen, milyen mértékben? Amint azt a fentiekben kifejtettem, hozzájuk igen heterogén képességstruktúrával rendelkező tanulók járnak. Ami viszont elmondható, hogy a tanulási zavarokkal/nehézségekkel párhuzamosan rendszerint mozgásos/finommotoros problémák észrevételezhetők. A mozgás és a kognitív funkciók egymásra ható működések. Az írás igen magas szintű agyi és mozgásos tevékenység, amely megfelelő terjedelemben, formában, eszközökkel tulajdonképpen egy fejlesztő eszköz. (Hasonlóan a gyurmázáshoz, ugróiskolához, gyöngyűzéshez; tendenciaként tapasztalható a játszóházi szolgáltatások, drága fejlesztő játékok, órák mellett ezen egyszerű, de egyszerű tevékenységek háttérbe szorulása.) Ezt kihasználva, illetve erre építve vezettük be tanulóink körében az Én Napló vezetését, amely abból áll, hogy az erre a célra rendszeresített füzetbe a gyerekek minden nap írnak pár gondolatot, illetve rajzolnak kedvük szerint. Hogy plusz teher-e a kémia, matematika stb. tanulás mellett mindez, szintén csak annak a függvénye, hogy mi felé szeretnénk haladni.

Ami - talán mindenki számára egyértelműen - siker, hogy a gyerekek többnyire még motiváltak. Hétről hétre halljuk: „Én is szeretnék Heti Ász lenni!” Hogy mi is ez? Minden héten a legszebb, legprecízebb feladatmegoldásokat iskolánk közösségi oldalán - a vonatkozó adatvédelmi szabályozásokat betartva - közzétesszük. Ez gyerekeknek, szülőknek, pedagógusnak egyaránt öröm. A konkrét produktum, az elvégzett munka boldogsága, amely, mint öngerjesztő folyamat, további elmélyülésre sarkall.

Az tapasztalatszerzésre, mélyebb ismeretek szerzésére az otthoni környezet más keretet, más környezetet, más eszközöket biztosít, mint a tanórai munka. Nem tankönyvet tanítunk. A könyv csupán eszköz ahhoz, hogy a fent említett információhalmaz eljus-

son a tanulókhöz. Iskolai keretek közt jól használható segédeszköz, amelyet egyéb módszerekkel szükséges kiegészíteni. „Segédeszköz”, tehát egy ablak a világra, nem a tanításunk célja. Az otthonlét számos olyan kiaknázgató lehetőséget nyújt, amit a hagyományos keretek nem. Talán a mindennapi rutinnal összeegyeztethetőbb, úgymond természetesebb tanulási folyamatoknak teremt lehetőséget. Gondoljunk csak bele, hány készséget, képességet fejleszt, milyen remek, életszerű, több tantárgyat érintő feladatok születhetnek például egy borsófőzelék elkészítése kapcsán!

Mindemellett törekszünk az online tartott órák számának növelésére, a személyesség és a gördülékenység kapcsán minél több videós anyag készítésére, használatára. Például minden pedagógusunk készített egy videó üzenetet, amelyeket szintén eljuttatunk a gyerekekhez.

Jelenleg itt tartunk eszmeiségben, illetve a konkrétumok terén. Mindez egy helyzetkép, amolyan gondolatindító „mélyfúrás”. Petőfi Sándor gondolatával élve „az idő igaz, s eldönti, ami nem az”.

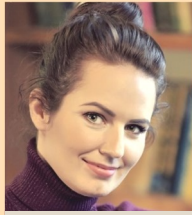
Tehát változunk; a kulturális-kommunikációs változások kapcsán hatványozottan alakulnak át az intézményeink, a kapcsolataink, a hit- és értékrendszerünk, az emberképünk, illetve mi magunk is.

Ebben az óriási „emberkísérletben” kutatói kíváncsisággal, de bizakodva tekintek a jövőbe. És a reggeli Emil Rulez után a szokásos esti olvasgatás közepette a következő sorokba ütközöm:

„Rossz felfogás, hogy a tanárnak arctalannak kell maradnia, akinek nincs élete az iskolán kívül. Ez olyan, mintha a tévébemondóról azt gondolnánk, hogy deréktól lefelé nincs teste. Szerintem csak akkor lehet hiteles egy tanár, ha látják, hogy neki is vannak örömei, bánatai, féltelmei, tud mérges vagy szomorú lenni.” (Szekrényes Miklós)

Papp Tünde
Pannonhalmi Béla Baptista Általános Iskola

Dr. Mayer Virág

Gál Tamás

Munkánk nyitott könyv. Folyamatosan követhető a [vassl.hu/?f0=Digitalis oktas](http://vassl.hu/?f0=Digitalis_oktas) oldalon. Bárki meríthet innen ötleteket vagy használhatja az itt összegyűjtött tananyagokat, segédanyagokat.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI, LEHETŐSÉGEI A DIGITÁLIS OKTATÁSBAN - EGY ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉLETE A DIGITÁLIS TANREND ALATT

A hagyományos általános iskolai oktatás alapja az együttműködés (a folyamatos információcsere, a visszacsatolás, megerősítés és segítségnyújtás...) a tanárok, a tanulók és a szülők között. Ennek már jól bejáratott formái (tanítási óra, szülői értekezlet, fogadóórák, kirándulások...) vannak. Ezek azonban az érintettek jelenlétét igénylik.

Az informatikai eszközök az 1980-as évek vége óta jelen vannak az iskolákban. Egyre többet és egyre több feladatra használjuk őket, de eddig nem tudták helyettesíteni a tanárok, diákok és szülők személyes találkozásait. Most viszont ez is megtörtént.

A rendszergazda szemével

A Kispesti Vass Lajos Általános Iskolában a digitális oktatás megszervezésénél két alapvető szempontot vettünk figyelembe:

- Minden tanuló részt tudjon venni a közös munkában.
- Minden tanár részt tudjon venni a közös munkában.

Arra törekedtünk, hogy se a tanárokat, se a tanulókat, sem pedig a szülőket ne állítsuk megoldhatatlan vagy nehezen megoldható helyzet elé, ugyanakkor a leghasznosabban töltsük ki a rendelkezésre álló időt.

Igazándiból az összes tanuló bevonása és benntartása az oktatásba nagyon egyszerű volt. Csak olyan szoftvereket, alkalmazásokat és szolgáltatásokat használunk, amelyeket a tanulók/szülők

telepítés nélkül is elérnek, akár okostelefonjukon is.

Az első digitális oktatási naptól:

- iskolánk honlapján tesszük közzé a tanulók feladatait és a tanuláshoz szükséges oktatóanyagokat,
- az összes tanuló egyetlen e-mail címre küldi be a feladatait.

Ahogy felállt a rendszer, kezdtük bővíteni Google alkalmazások használatával (Google Űrlapok, Google Dokumentumok).

Azért választottuk ezt az irányt, mert sem a szülőknek, sem a tanulóknak nem jelentett plusz munkát, plusz tanulnivalót.

- A Google Űrlapokat tesztek, feladatok készítésére használjuk. Ez nem igényel különösebb magyarázatot.
- A Google Dokumentumok segítségével a tanulók számára virtuális füzeteket készítettünk. Minden diák megkapta a saját, névre szóló virtuális füzetének linkjét, amelyet közösen használ tanárával. A tanuló ide írja feladatait. A tanár kijavítja és értékeli. A tanuló ide írja kérdéseit, problémáit. A tanár megválaszolja és tanácsokat ad. Máris eljutottunk az interaktivitásig.

Az igazi kihívást a tanárok felkészítése, a munka összehangolása jelentette.

Tanáraink informatikai felkészültsége nem igazán kiegyenlített. Többen is jól alkalmazzák és széles körűen kihasználják az informatikai eszközökben rejlő lehetőségeket. Ám sokuknak már a Kréta használata is kihívást jelent. Általánosságban igaz a tantestületünk tagjaira, hogy az informatikai ismereteik a két véglet között helyezkedik el. Jelentős részének ismeretlen volt korábban a Google Űrlapok, a Google Dokumentumok használata. Az iskolánk honlapját működtető W3Suli blogmotor tartalmának szerkesztését csupán három pedagógus ismerte.

Annak érdekében, hogy a tanulói feladatok honlapunkra történő feltöltése zökkenőmentes legyen, minél több kollégát kellett felkészíteni a W3Suli blogmotor használatára. Az első digitális munkahét végére 12 tanító és tanár sajátította el a honlapunk szerkesztéséhez szükséges ismereteket, és állt azonnal munkába. A harmadik digitális munkahét végére pedig már 30 kolléga (a tantestület 3/4-e) szerkesztette az oldalunkat.

Az elmúlt években több W3Suli blogmotor továbbképzést tartottam az ISZE szervezésében, de most a NTP-HTTSZ-19-0008 műhelymunka résztvevői a frissen szerzett tudásukat azonnal, élesben is kamatoztatták.

A Google Űrlapok és a virtuális füzetek használatához készítettünk tananyagot, amelyek bárki számára elérhetőek:

https://informatika.gtportal.eu/?f0=Google_receptek

A felsoroltak mellett az osztályfőnökök és szaktanárok a személyes kapcsolattartásra használnak más eszközöket és alkalmazásokat is (pl.: telefon, Viber...), a tanulók sajátosságainak megfelelően a szülőkkel egyeztetett formában vagy a szülők bevonásával.

Egy informatikai feladat megoldásakor mindig nagyon fontos a probléma alapos ismerete. Rendszergazdaként és informatika tanárként a felsősök esetében ez nem jelentett számomra túl nagy problémát. Az általános iskola alsó tagozata viszont már egy külön világ. A kisiskolások és tanítóik igényeinek figyelembe vételéhez sok segítséget kaptam a tanítóktól, de a legtöbbit dr. Mayer Virág segített. Részben a folyamatos visszacsatolással, másrészt a taní-

tók számára készült tananyagok kipróbálásában és a valós igényekhez történő igazításában.

A tanító néni szemével

A digitális munkarend első hete hirtelen és több okból is nehezen kezdődött. Az egyik pillanatról a másikra kellett több szempontból is szemléletet váltanunk. A mindennapokban számos tényező miatt sem ehhez voltunk szokva. Ami hosszú évek óta elvárt követelmény tőlünk és a gyerekektől, abból nagyon sok mindent egy szempillantás alatt félre kellett tennünk. Mindemellett új megoldások után kellett kutatnunk.

Az elmúlt hetek digitális oktatását három szakaszra oszthatjuk:

1. szakasz: Kapcsolattartás, a digitális munkarendbe való összes gyermek „bevonása és benntartása”.

Az első pillanatban azt tartottam a legfontosabbnak, hogy közvetlen kapcsolatban legyünk mind a gyerekekkel, mind a szülőkkel. Szerettem volna megtartani az osztállyal a közvetlen és nem csak a szülők általi közvetett kapcsolatot. Ez könnyedén sikerült, hiszen a gyerekekkel eddig is volt Viber csoportunk. A kezdetleges technikai megoldások, vagyis a kapcsolattartás mellett azonban szakmai kihívások elé néztünk.

A digitális munkarend kihirdetését követően elkezdtek felénk ömleni az információk, amelyek használatának mérlegelésére széles körű, de legfőképp informatikai jártasságra volt szükség.

Mi alsósok, a hírekben hallott népszerű felületek használatához képest a korosztályt tekintve speciális helyzetben voltunk. A 10 éves tanítványaink esetében nagyon fontos volt számunkra, hogy a virtuális tér, amelybe a gyermek bekerül, az oktatás során biztonságos legyen. A szülők dolgoznak, nem mindig tudnak ott ülni a gyermekük mellett.

Olyan megoldást kellett találnunk, ami egyszerű és dolgozó szülő barát. Ehhez kellett egy szem, ami átlátja ezt több oldalról, főként, hogy intézményi szinten cél volt az is, hogy egységesek maradjunk, és ott térjünk el, ahol korosztály szempontjából szakmailag kifejezetten indokolt.

Nem kis feladat hárult az informatikusunkra, Gál Tamásra, hogy informatikailag egységben tartsa azt, ami nem csak szakmailag sokrétű. Az első eszköz, amit ajánlott a Google űrlap volt. Már hétfő reggel a következő jelzést kaptam az egyik gyermektől.

„Virág néni, amikor megnéztem, hogy énekből mi a feladat, megnéztem a tankönyvet, kitöltöttem a quizt, elküldtem és szóltam anyának, hogy kész van az ének feladat.” (alsó tagozatos tanuló)

Az egyik legfontosabb célunk ki is volt pipálva: egy gyermek önállóan is tud haladni.

2. szakasz: Az iskolai gyakorlat újra alkotása a virtuális térben.

A gyerekek megszokták, hogy közösen dolgoznak. Szerintem az egyik legszebb dolog a hivatásunkban, látni, amikor valaki elkezd tartozni a közösséghez, ami húzza őt felfelé. A terem négy fala között így igyekeztünk élni a mindennapjainkat. Ez most akadályba ütközött. Ezzel kapcsolatos érzéseiket a gyerekek kivétel nélkül megosztották velünk.

Például: *„Minden héten egyre jobban hiányzik az osztály. Ez nem csak onnan látszik, hogy egy napot nem bírok ki anélkül, hogy nem beszéljek valakivel, hanem onnan is, hogy néha a hangzavarról álmodok. Elkezdtek hiányozni azok, akiről sosem gondoltam volna. Mikor vége van ennek, megpróbálok nem összeveszni senkivel.”* (alsó tagozatos tanuló)

Tamás kezdeményezésére elkezdtem a virtuális füzeteket elkészíteni a gyerekeknek. Amint megismertem az eszköz előnyeit, a következő füzetünk már nem névre szóló volt, hanem egy közös virtuális kép-tár, amiben a gyerekek ugyanúgy megoszthatták a munkákról a véleményüket, mint az osztályteremben.

Azt hiszem, a virtuális füzetrel indult el a digitális oktatásunk dinamikája. Jelenleg már a közös fogalmazás füzetünk szerepét is betölti.

3. szakasz: A motiváció csökkenésének kezelése

Előttünk van még pár hét; és bár még nincs nagy meleg, de a digitális munkarendben egyre nehezebb a gyerekek motivációját fenntartani.

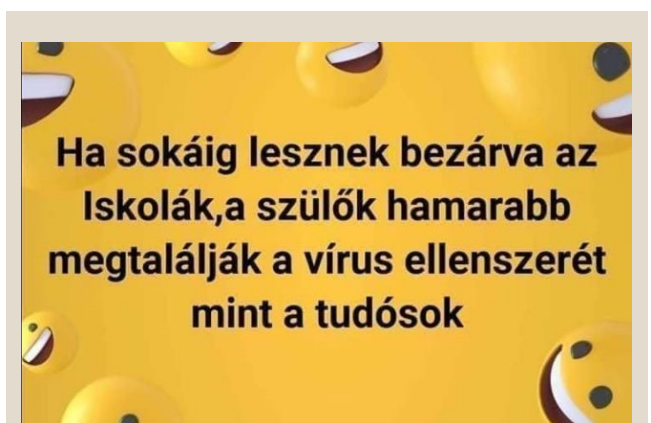
Úgyhogy jelenleg azzal próbáljuk motiválni őket, hogy az iskola honlapján megjelenítjük a gyerekek kiemelkedő munkáit, legyen az akár segédanyag, vagy egyéb kulturális munka.

Egyik tanulóm véleménye az interaktív munkáról:

„Összefoglalva: mentek a feladatok, és mint ahogy mondtam a múltkor, idézem IDŐVEL AZ IS LEHET-SÉGES, HOGY A FELADATOKAT MEG FOGOM KEDVELNI. Nos ez a megjegyzés meg is valósult és meg is kedveltem azokat.” (Balogh Enikő 4. a)

Visszagondolva: nagyon is egyszerű dolgokhoz nyúlunk, de próbáltunk – Kazinczy gondolatainak nyomán – jól és jó tenni, mert úgy tűnik, tényleg ebben áll a nagy titok.

dr. Mayer Virág tanító
Gál Tamás rendszergazda
Kispesti Vass Lajos Általános Iskola

Forrás: https://www.csaladinet.hu/hirek/szabadido/hirek_erdekessegek/28602/a_legjobb_memek_a_koronavirus_idejen

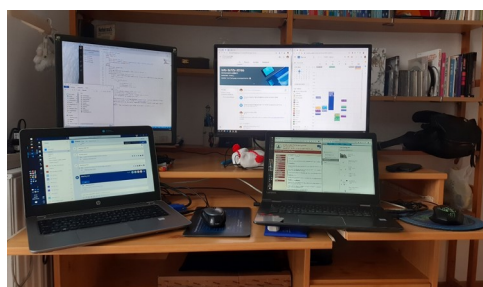

Szalayné Tahy
Zsuzsanna

A digitális iskolában is az ember-gép kommunikáció mellett jelentős szerepe van az ember-ember interakciónak, amit (még) nem sikerült maradéktalanul áttenni a virtuális térbe.

INFORMATIKA TÁVOKTATÁS - KÉT GIMNÁZIUMBAN, KÉT RENDSZERBEN

A Szent István Gimnáziumban Office365 (jövőbeni nevén Microsoft Suite) és Teams van, a Veres Péter Gimnáziumban Google Suite for Education. Az informatika egyébként is szoftverigényes tárgy, szinte minden órán használunk valamilyen szoftvert, az érettségit is gépen javítjuk, egy informatikatanárnak kell plusz monitor a laptop képernyője mellé a munkájához. Távoktatásban még azt is monitoron keresztül nézem, amit a tanórákon élőben szoktam. Így elég hamar kiderült, hogy már a két monitor sem elég. Gyakorlatilag a naponta 10-16 órát ülök a gépek előtt, készítem a tananyagokat, válaszolok a diákok kérdéseire – írásban, hangban és képből –, nézem a beadott munkákat és visszajelzek, mindegyikre egyenként. A megnyitott ablakok száma 15-25 körül mozog. Ami a tanórán 3 másodperc, itt legalább 1 perc.

Tanári asztal otthon a távoktatás idején

A távoktatásra átállás eredményeként nagyon sok iskolában használnak most már Teamst vagy Classroomot. Én a kettőt egyszerre... Mindkettő jó, de más a filozófiájuk, emiatt más megoldást adnak egy-egy problémára. A „munkahelyemen” bal oldalon van a Microsoft Suit + Teams, jobb oldalon a Google Suite for Education. De van,

hogy mindkettőt mindkét gépen használom, plusz a mobil telefonomat is, de ez csak az oktatás megszervezését segíti. Azt látom, hogy a kollégáim 1-2 eszközt használnak tantárgyuk oktatásához. Nekünk, informatikatanároknak a tananyag része, hogy sok eszközt használunk, tanítunk. A két platform működése egyébként sem egyforma, ezt még jobban kiemeli az, hogy az egyes alkalmazásokat melyik hogyan tudja integrálni, hogyan tudjuk a forrásokat, tananyagokat átadni, a megoldásokat bekérni. Megpróbálok összefoglalni, hogy az adott eszközöket hogyan használom informatikaoktatáshoz.

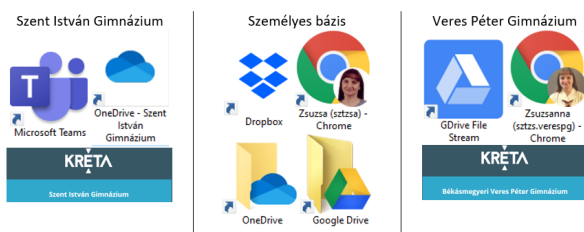
Platform, technológia

A Microsoft Suite-ra jellemző, hogy asztali (helyi telepítésű) programjai többet tudnak, mint az Online verziók. Ez a Teamsre is igaz. A OneDriveben levő fájlokat szinkronizálja a felhő és (több) háttértár között. A Teams különlegessége azonban, hogy ennek online verziója magyar, de az asztali verziója angol.

A Google Suite for Education teljes egészében a felhőben van. A Classroom háttértára GDrive File Stream néven, G meghajtóként látszik a fájlkezelőben, de csak a kijelölt elemeket szinkronizálja a gépre. Az alkalmazások nyelve mindenhol magyar (nekem), de egyes helyeken érződik a gépi fordítás. (Pl. a gyerekeknek nem gondviselője van, hanem felügyelője.)

A gépemen mostanra három OneDrive, egy SharePoint, két különböző típusú Goolge Drive és egy Dropbox figyel a felhőket. Mivel a magánemberként is használom a Google alkalmazásokat, a Chrome böngészőből készítettem két külön profilú parancsikont, az Edge az Microsoft Suite böngészője és Firefoxban nyitom meg a két eKrétát, mert a házi feladatot be kell írni, az órákat be kell írni, néha kérdőívek és üzenetek is vannak ott. Sőt, néha osztályozni is kell (bár egyre inkább az az érzésem, hogy ismét 5 vagy 1 állapotú lesz az értékelésem).

A SZIG iskolai laptopon nincs GDrive FileStream, a saját laptopomon nem használom az asztali Teamst, viszont az összes nem iskolai OneDrive-ot és O365 bejelentkezési azonosítót csak ezen a gépen használom.

Iskolai kommunikáció távoktatású verziójában a legfontosabb elem a virtuális osztály, virtuális csoport és ezek kommunikációja.

Csoport

Teamsben négyféle csoport létezik: Egyenrangú diák, egyenrangú tanár, vezető-beosztott tanárok csoport és tanár-diák csoport. Az egyenrangú csoportokban a dokumentumokat közösen használják a tagok. A hierarchikus csoportokban a közös munkaterületen kívül van egy vezető által írható, csoport által olvasható terület, illetve a vezető és minden egyes tag párosnak egy-egy munkaterület.

A Classroomban tanár-diák hierarchikus csoport van. A csoport dokumentumait a tanár létrehozhatja és módosíthatja, a diák megnézheti. A diák beadott munkájának a diák a tulajdonosa, a csoport tanárai szerkeszthetik.

Hozzáférési jogok

A dokumentumokhoz való hozzáférés jogát lehet módosítani, alapvetően három szint van meghatározva: internet, iskola, személy. Az interneten bárki, a szervezeten belül bárki a link birtokában szerkesztheti vagy megtekintheti a dokumentumot, megtekintés esetén tiltható a dokumentum letöltése (másolása). A személy szerinti hozzáférés a személy drivejában megjelenést is jelentheti, azaz nem csak a megadott linken keresztül lehet így hozzáférést adni

A dokumentumokhoz való hozzáférés jogát lehet módosítani, alapvetően három szint van meghatározva: internet, iskola, személy. Mindhárom szinten lehet listázható (kereshető) a megosztott fájl, vagy a link birtokában ad elérést. A hozzáféréssel jogot lehet szerezni szerkesztésre, megtekintésre, illetve megjegyzés hozzáadására.

A csoportok meghatározásában a Teams ad több lehetőséget, a hozzáférési jogok szabályozásában viszont a Classroom. A Teams jobban támogatja a csoportmunkát, külön odafigyelés, és a jogok módosítása szükséges az együttműködés tiltásához. A Classroomban alapértelmezettként nincs a diákok közötti együttműködés a dokumentumok szintjén, de megoldható a hozzáférési jogok módosításával. Mindkét platformon van lehetőség a csoportmunka alkalmazáson kívül is csoportokat létrehozni. A Teams mellett például az Outlookban, a Classroom mellett a Google Groupsban van mód egyenrangú csoportok (levelezőlisták, fórumok) létrehozására. Ezen csoportok tagjai – rendszergazda beállításától is függően – alapértelmezetten a szervezet tagjai lehetnek.

A tanulócsoporthozon belüli kommunikáció mindkét platformon multimédiás.

Fórum

A Teams az egyes csoportokon belül csatornákra osztott, ahol szükség esetén a csoport része kommunikálhat. Ezen belül a fórum a Posts /Bejegyzések lapon érhető el. A fórum jellegű felület beállítható tanári üzenőfalnak és közös beszélgetések területének is, itt jelennek meg a csoportnak szóló értesítések is (feladatok, értekezletek).

A bejegyzéseket lehet formázni, lehet beszúrni képet, hivatkozást és van kód írására is lehetőség. Lehet, hogy ez más tantárgyban nem számít, de informatikában nagyon hasznos programozásból, html és css tanításánál is. Ezek a lehetőségek a válaszoknál is adottak.

A Classroomon belül a Fal lapon lehet üzenetet küldeni. Nincsenek csatornák, de az üzenet írásakor kiválaszthatjuk, hogy kiknek jelenjen meg az üzenet. Emellett lehet az üzenet linkjét másolni, de talán még praktikusabb, hogy át lehet helyezni a régebbi üzeneteket az elejére.

A Fal-on az üzenetek nem formázhatók, csak csatolmányokat lehet hozzáadni. A válaszokban pedig csak szöveg lehet, nem tudok javított verziót sem visszaküldeni.

platform része a Form, használatuk nagyon hasonló, de nem tudom átvenni egyik rendszerben írt űrlapot a másikba. Konvertálási lehetőséget sem találtam, de még nagyobb probléma, hogy a linkek átadása két iskola között nem támogatott. (A másik iskola a publikus zónában van.)

A Teamsben a Feladatoknál is jellemző, hogy az útmutató formázható, beilleszthető hivatkozás, így az útmutató lehet magyarázat is a csatolt dokumentumokhoz.

Erős korlát, hogy egy feladathoz csak 5 fájl feltölthető fel, a diák munkájában pedig a tanár által feltöltöttel együtt is csak 10 fájl lehet csatolva. Például egy érettségi feladatsor ki és beadása problémás lehet.

A Classroomban a csatolt dokumentumok egymáshoz való viszonyát elég nehéz megadni. Sokkal inkább arra van kitalálva a rendszer, hogy valami online tananyaghoz irányít a feladat.

Ennek ellenére, a feltölthető fájlok száma – tudtommal – nincs korlátozva.

Feladat

Mindkettőben van Assignment/Feladat kitűzésre lehetőség, de emellett lehet választani többféle más típus közül. A Classroomban alapértelmezettként bővebb a választék, van Teszt, Kérdés és Anyag. A Teamsben csak Quiz van, másik lapon megtalálható a OneNote /StaffNote / ClassNote (mikor, hogy hívják). Kipróbáltam mindkettőben ezeket e lehetőségeket, de nem használom. Egyrészt, a OneNote online és asztali változata nagyon különböző elrendezésű, nem lehet megszokni, túl sok időbe telik minden kattintás. Másrészt, amit ezekben az eszközökben írok meg, azt nem tudom a többi eszközzel együtt értékelni, átlátni. Harmadrészt és leginkább azért nem használom őket, mert csak az adott rendszeren belül használhatók újra. Szerintem képtelenség a OneNote-ból olyan exportot csinálni, ami átvihető a Classroomba vagy akár csak egy Word dokumentumba. Hasonló a helyzet az űrlappal is. Mindkét

Beadott munkák elérése

A Teams a dokumentumokat – típustól függően – betekintőben, online és asztali alkalmazásban is meg tudja nyitni. A betekintő a tartalmi ellenőrzésre megfelelő, az online verzióval sem tudunk ennél lényegesen többet elérni, de ott a megnyitáson túl korrektúrára is van lehetőség. Az informatika oktatásban érintett programok: Word, Excel, PowerPoint, ezekkel készült dokumentumszerkesztési feladatok javítása az asztali verzióban lehetséges. Csak itt láthatók a nem nyomtatható karakterek, a formátumok minden részlete, a képletek, animációk. Nagyon jó, hogy az asztali verzió megnyitásához nem kell a fájlokat helyi gépre lementeni.

A HTML fájlt a betekintő böngésző nézetben nyitja meg, ami informatikából nem hasznos. Ráadásul a helyi, relatív hivatkozással megadott képek sem jelennek meg benne. Külön gondot okoz, hogy ehhez a formátumhoz nem ajánl fel külső megnyitásra alkalmazást és kódnézetet sem.

Az Office dokumentumokat a Classroom megjeleníti, ezekhez megjegyzés adható, de megnyitáshoz le kell tölteni saját eszközre a fájlokat. A felajánlott társított eszköz valamelyik Google docs. Ezek az applikációk azonban – lehet, hogy csak apró dolgokban, de – megváltoztatják a dokumentumot, ezért informatikából nem alkalmas az értékelésre (pontozásra). A letöltéssel javítás nem csak a plusz idő miatt kellemtelen, nagyon oda kell figyelni arra, hogy a fájlok megegyezhessenek. Továbbá a letöltött fájlon végzett módosítások nem jutnak vissza a diákhoz, ezért a betekintőben és az asztali alkalmazásban együtt kell végezni az értékelést.

A HTML fájlt kódnézetben mutatja és felajánlja a WYSWYG online HTML for Google Drive alkalmazást a megnyitásra, de böngészőt nem ajánl és a relatív hivatkozással megadott képeket sem jeleníti meg.

Mappát egyik környezetben sem lehet beadni, így a weblap-készítés feladatokat zip fájlban tudják a diákok feltölteni. Ezt a kicsomagolás előtt le kell tölteni, utána diákonként kell tárolni, a hibákat nehéz és hosszadalmas visszajelezni.

A weblapok ellenőrzésére alkalmas lehet a publikálás is. Az ftp-vel feltöltött dokumentumoknak legalább a tárolása, böngészőben történő és kódnézetben könnyen kezelhető és a tipikus hivatkozási hibák is könnyen érzékelhetők. A feladatok beadása történhet a weblapra történő hivatkozás beszúrásával. Ez azonban leginkább arra jó, hogy a diák megtanuljon hivatkozást beszúrni. A feladat értékelését akadályozza, hogy a betekintők azonnal meg is nyitják a hivatkozott oldalt, így az értékelésre külön vissza kell térni. Gyorsabb a platformon kívül értékelni. Adatbázis-kezeléshez az Access fájlokat egyik környezetben sem lehet megnyitni. Ezeket mindig le kell tölteni és helyi gépen lévő példányt kell értékelni. Ezzel szemben a programozásnál a kódfájlokat meg lehet nyitni betekintőben, de megjegyzést nem lehet beleírni.

Értékelés

A Teamsben egy névsor-feladat keresztáblában láthatók a feladatok, a táblázat görgető-sávjait alig látni és görgetni is nagyon nehéz. A diák egy feladatának kiválasztása után a feladat az értékelő táblázat helyén jelenik meg, ahonnan az adott diák sorához, de a legújabb feladathoz vált vissza a feladat bezárásakor. Emiatt a lemaradók munkáinak értékelése nagyon nehézkes.

A feladatok állapotát az üres, Viewed, Turned in, Returned bejegyzések jelzik, illetve a pontszám. A táblázatos elrendezés mellett feladatonként is lehet javítani. Itt az „üres” jelzés helyett a „Not Turned In” bejegyzés szerepel, látható a pont és kibontható a megjegyzés.

A Classroomban van feladatonkénti összesítő nézet és diákonkénti nézet, bármelyiket használva, az egyes megoldások új ablakban jelennek meg. Teendők nézetben időrendben minden feladat mellett összesítés látható a kiadott, beadott és értékelt munkákról.

A kiadott feladról nem tudhatom, hogy a diák elolvasta-e már, elkezdett-e vele foglalkozni, ezért nem érzékelhető, hogy a diák „elveszett”, vagy csak átütözte a feladatait.

Ebben a nézetben két csoportra vannak osztva a diákok: értékelt és nemértékelt, ami az újraértékelésnél okozhat gondot: nem biztos, hogy megnézem a már értékelt munkákat, ugyanakkor lehet, hogy vannak, akik javítottak.

Értesítés

Bár a Teams többféle jelzést ad a munka állapotáról, a változásokról nem küld értesítést. Ez néha problémát okoz, mert nem veszem észre, hogy egy régebbi feladatban is történt változás.

A Classroom bejegyzésekről kapok értesítést, így néha tömegesen érkeznek e-mailek. A válaszhoz az e-mailben közvetlen link mutat. Ez a megoldás néha teljesen szétszedi a napomat, mert ömlesztve kapom a kérdéseket. Ha a feladatok oldalán válaszolok, akkor viszont az e-maileken nem látszik, hogy elintézttem-e minden jelzést. Így kétszer foglalkozom minden kérdéssel.

Jelenleg egyik platformon sem tudok olyan megoldást, amely mondjuk feladatonként csoportosítva értesít a változásokról, esetleg 24 óránként küld el összesítő levelet, ha történt valami az adott feladattal kapcsolatban. A némaság se és az esetenkénti jelzés sem igazán jó. Lehet, hogy valami ToDo vagy Task eszköz, Naptár, Planner vagy más kiegészítők kombinációja segítene, de pillanatnyilag nincs időm a kísérletekre.

Videokonferencia

A Teams Meeting (Értekezlet) a Naptárból és a Bejegyzések szerkesztő soráról indítható. Az értekezlet egy csatornához rendelhető így hozzá.

A Google Meet külön appként is megtalálható, de a Fal-on megjeleníthető az osztály állandó Meet-linkje.

Bár eléggé el van rejtve, de így bármelyik beszélgetéshez hozzá lehet adni Meetinget vagy lehet indítani Meet Now beszélgetést.

A videokonferencia a Teams-ben teljesen integrált, így nem valószínű, hogy Meeting és Meet Now alkalmazásokról van szó, ezek csak gombok feliratai. A háttérben futó eszköz a Skype for Business. Ez érződik abban, hogy a Teams-hez szükséges a Skype for Business telepítése, a Teams videó funkciói csak asztali telepítés esetén működnek, valamint a Teams és a Skype for Business közül választani kell, mert egyszerre csak az egyik használható. Sajnos alapértelmezetten a Skype egyéni verziója és a Skype for Business – különböző bejelentkezési név miatt – nem tud párhuzamosan működni, ezért, ha a gépen fut a Teams, akkor nem fogadja a személyes Skype hívásokat. Mobil telefonra már találtam megoldást, szerintem laptopra is csak idő kérdése, ha a Microsoft és a szoftvert használó cég (iskola) is akarja. A Teams-hez beépülésként hozzá lehet adni a Zoomot, amellyel tervezett értekezlet a Naptárba is felvehető. A további integrációs lehetőségeket a Zoommal nem próbáltam ki.

(Azaz itt nem bejegyzéshez, hanem Classroomhoz köthető 1-1 konferencia csatorna.)

A Meet a Suite része, egyéni használatra a Hangouts áll rendelkezésre. De a vállalati verzión belül a két alkalmazás egyre közelebb kerül egymáshoz. Bár a Hangouts elérhető a Gmail-ben, a vállalati levelező felületen május elején megjelent a Meet is.

A Meet a Google naptárba írt bejegyzésekhez is hozzáadható. A Google Naptárban a Meet az eseményen belül állítható be, ugyanott a Zoom is választható. Választás azonban nem cserebe-relhető és nem lehet egyszerre mindkettő. (Egyszer kipróbáltam a két videokonferencia eszközt egyszerre, a gép összeomlásával végződött a kísérlet.)

A Zoom-ot néha használok, de a távoktatási időszak alkalmatlan arra, hogy váltogassuk az eszközöket, én és a gépeim pedig alkalmatlanok arra, hogy egyszerre több online konferencia alkalmazást használjunk. Már annak a megszervezése, hogy a különböző online órákat egyetlen naptárban jelenítsem meg, külön felderítő munkát igényelt, mert a vállalati (iskolai) alkalmazások zártak. Abból információt kiküldeni sem magától értetődő, de a befogadása sem minden esetben megoldható. Valószínűleg a Zoom alkalmas lenne arra, hogy mint magánszemély fenntartsak egy online csatornát, de a 40 perces időkorlát – amit rendszeresen túllépek – és az, hogy a munkám végzéséhez magánemberként fizessek egy eszköz használatához, legfeljebb átmeneti megoldást jelent. Hasonló megfontolásokból nem próbáltam a Discordot és a Webex-et sem, az oktatási csomagok hivatalos megoldását használok.

Képernyőmegosztás

A távoktatás során nagyon fontos lenne látnom a diákjaim tevékenységét. Hogyan szerkeszti a szöveget, hogyan írja a programot (lineárisan vagy blokkosan), írás közben lenne jó javítani a hibákat. Erre jó megoldásnak tűnik a képernyőmegosztás. Az Meet (ing) alkalmazások alapvetően arra lettek kitalálva, hogy az előadó frontális órát tartson, illetve a résztvevők közül mindig egy legyen a fókuszban, az beszél, az prezentál.

A Meetingsben a képernyő megosztás lehetőségét egy résztvevő átveszi a másiktól. Az átvételre van mód, a fókusz a megosztott tartalomra kerül.

Meetben a megosztott képernyő szórásának a lehetőségét el kell kérni a másiktól. Átadásra van mód, a képernyőkép plusz tagként jelenik meg a résztvevők között, a megosztó nevét duplán látjuk.

A Hangoutsban van arra mód, hogy ketten egymásnak átadják a képernyőjük képét, azaz itt a videóképet helyettesíti a képernyőkép.

Többször próbáltam, hogy a diákjaim többen osszák meg velem a képernyőjüket, de nem sikerült. A tanórakavalkádjában nincs időm kísérlet sorozatokat végezni, különösen azért, mert a tervezett kísérleteimet mindig megzavarja, hogy a partnerek (diákok) eszköze valami egész más, mint amire számított. Tipikus, hogy a diák úgy „jön” informatikaórára, hogy a mobiltelefonján van megnyitva a Teams, amiből a hang aktív, a kép esetleg, ha nagyon fontos. Az órai feladatot viszont egy laptopon, PC-n csinálja. Így, amikor megkérem, hogy ossza meg a képernyőjét, mutassa meg mit csinált, van, aki nem is érti, hogy mit szeretnék, a „mutasd a munkád” kérésre a mobilján bekapcsolja a selfie módot és a képernyő felé fordítja. A mobilról a PC-re átállás percekbe telik: Bejelentkezik, megnyitja a megfelelő Meet-et. Ráadásul amíg nem hiányzik, addig a Teams az asztali alkalmazást nem telepítik, sőt, a kamera és képernyőmegosztás engedélyezése is leküzdhetetlen akadályt jelent, mivel rendszergazda jog kell hozzá

Az informatika oktatásához nagyon hiányzik nekem egy olyan alkalmazás, amiben a videókonferenciához hasonlóan beszélgetek a diákokkal és tudok váltani (és ő is tud váltani) a kamerakép és a képernyőkép között. Én pedig tudom vezérelni, hogy a többi diák mit lásson – csak engem, 1 társának a képernyőképét, minden társát... Tudom, hogy van ilyen tantermi szoftver. Az interaktív táblák mellett ez is része lehet a digitális osztályteremnek, de távoktatásos megoldást még nem találtam. Igaz, keresni sem volt időm.

Az informatika oktatásának módszereiben alapvető, hogy a diák a géppel kommunikál, a tanár feladata ennek a kommunikációnak a figyelése, a kommunikációs hibák javítása. Ez igaz a billentyűzet kezelésére, a programok megismerésére, a szövegszerkesztésre, a videókészítésre és a programozásra is. Attól gyakorlati tantárgy az informatika, hogy a feladatok elkészítésének a módját, a gondolkodási módot, a problémamegoldás módját tanítja. Ehhez azt kellene nyomon követni, hogy hogyan készíti el a diák a feladatát, nem pedig az eredményt. Nem pusztán arról van szó, hogy esetleg másolja a megoldást, hanem arról, hogy az n-dash karakter beírásához ne keresztbe nyúljon a két kezével, hogy a tabulátor pozíciót pontosan 2 cm-re ne kattintással, hanem menüből állítsa be, a html és program kódot

ne lineárisan írja (vagy próbálja megtanulni), hanem a stuktúrának megfelelő blokkokat alakítsa ki. Emiatt az informatika tanulásához a feladatok megoldása során épp úgy tanári kontrol kell, mint a testnevelés órán a mozgáselemek megtanulásához.

A tanított témákhoz és távoktatási környezetekhez az oktatási környezet kialakításában nem a legjobb, hanem a legkevesebb munkával járó megoldásokat választottam. Így például a Google Forms és O365 Forms alkalmazása nagyon megfontolandó, mert nem tudom átvinni az egyik iskolából a másikba a már elkészített űrlapokat. A különböző külső alkalmazások használata is nagyon megfontolandó, mert a regisztráció, bejelentkezés során 1-2 diák elvész, lemarad; a feladatbankokban keresgélni sokszor több időt igényel, mint kitalálni egy feladatot vagy táv-kompatibilissé tenni egy tanórai változatot. Az értékelések módja és vezetése szintén tananyagtól és platformtól függően változik. Ahol a diák munkájának az eredményét nem a platformon belül látom, ott az értékelést sem lehet csak ott vezetni, mivel a diákok a megoldást és a feladat elvégzésének jelzését nem hangolják össze. Van, aki határidőre „beadja a megoldást” azzal a megjegyzéssel, hogy még kell neki néhány nap, a másik elkészíti a megoldást, de elfelejti „beadni” a távoktatási platformon. Elég kellemetlen, hogy azokban a csoportokban, ahol ugyanazt tanítom, nem tudom ugyanazt az értékelési módszert választani. Ezért is lett elsőrendű szempont, hogy legalább a tananyag elkészítésénél egységes módszert válasszak.

Az egységes tananyag közvetítést így végül Wordben írt jegyzetekkel oldottam meg. Egy-egy tanórai téma egy-egy dokumentum. A gyakorlófeladat másik dokumentumba kerül, a tanórához (heti tananyag feldolgozásához) az útmutató szintén külön dokumentumban van. A portálon most már mindig feladatot adok, akkor is, ha csak olvasgatni kell. Mindig van rá valamilyen pontszám (Teamsben 1 vagy 5, Classroomsban 100), ami valamilyen szinten jelzi a megoldás állapotát, de csak tájékoztató szerepe van, az értékelést nem matematikai képlettel számolom. (pl. egy szoftverválasztás esetén a választ kódolom a „pontszám”-ban.) Emellett értékelést vagy a portálon szövegesen adok, vagy egy olvasásra megosztott Excel táblázatban lehet megnézni a minősítéseket.

A tananyag felépítésénél arra törekedtem, hogy aki tud haladni, annak ne kelljen várni, aki elakad, annak tudjak segíteni. Így a tananyagok publikálásával kijelöltem az utat, én pedig sereghajtóként támogatom a lemaradókat. A legügyesebbekkel csak néha egy-egy üzenetet váltok, a lemaradókat várom az online óráimon. Előadást nem tartok, ha kérdés van, akkor a kérdező mutatja, hogy hol, mivel van gondja.

Az éppen tanított témakörök tanítási gyakorlata

Szövegszerkesztés 7. évfolyam és érettségi felkészítés

Wordben dolgoznak a diákok. A tanórai felfedeztető órákat képernyőképekkel kísért „próbáld ki” jellegű feladatsor helyettesíti, a gyakorlati feladatokat lényegében a megszokott módom adom ki, de nem tudom folyamatában ellenőrizni, ezért a beadás után korrek-túrázom és a javított verziót újra bekérem. Szerencsére a témakör első órái még az iskolában voltak és a gépelés, szövegbevitel (kötőjelek, mondatközi írás-jelek használata) óra keretében a korrek-túrázást is tanítottam, így ez most nagy segítség. A távoktatás néhány diáknak nagyon nem felel meg. A nagyvonalakban leírt feladatot nem értik, a részletesen leírt feladat túl hosszú, nem olvassák el. Emiatt lemaradnak, nekik tartok online tanórát. Itt lenne jó egyszerre 3-4 képernyőmegosztást látni. A 7. osztályos csoportok Teams-ben vannak, a dokumentumok asztali alkalmazásban megnyitása, korrek-túrázása könnyen megoldható. Az érettségizőknél (mindkét platformon) letöltöm a dokumentumot – teljesen abszurd, de helyi gépen is gyűjtöm a munkáikat –, ott javítom, majd részben privát, részben publikus megjegyzésekben írom a hibákat.

Prezentáció 10. évfolyam és érettségi felkészítés

A diákat helyi megjelenítőben nézem és értékelem, de az animációk miatt le kell töltenem, így az értékelést privát megjegyzésbe írom, épp úgy, ahogy a szövegszerkesztésnél. Esetenként nagyon nehéz elmagyarázni, hogy hol vagy hogyan lehet kijavítani a hibákat. Például le kell írni pontosan, hogy melyik objektumnak hol tudja beállítani, hogy a betűméretet ne automatikusan módosítsa.

Weblapkészítés (html, css) 10. évfolyam, 8. évfolyam

Szavazás után a Visual Studio Code-ot használom, a

Live Share kiegészítéssel, de ezzel az öreg iMac gépekkel rendelkező diákoknak nehéz dolga van. Emellett FTP-vel feltöltve publikálni is kell a munkájukat. Ha elakad egy diák, akkor a konkrét kódrészletet is elküldheti vagy megoszthatja a Code képernyőt vagy, ha az alkalmazások közötti kapcsolattal van gond, akkor a platformon oszthatja meg a teljes képernyőt. Az általam írt jegyzet némi magyarázattal egy más témában írt minta megoldást tartalmaz, emellett a w3schools megfelelő fejezeteit is megadom, ha nem is elolvasásra, de az egyes megoldások meglesésére, kipróbálására. A megoldást (különösen a hivatkozások helyességét) a publikált oldalon nézem meg, de a 8. évfolyamosoknak a publikálás nehéz lépésnek tűnik. Értékeléshez vezetek egy jegyzetet, de a beadott feladatnál részletesen írok a problémákról.

A távoktatás kezdetén a 10. évfolyamos csoportokban a matematika tételből készített animációs bizonyítás volt a korábbi tananyag. A téma itt is ugyanaz, a tétel bizonyítását kell weblapon bemutatni, a prezentáció során készített vektorgrafikus ábrák felhasználásával, integrálva a prezentációt és az ebből készített videót is. 8. évfolyamon a történelem tanulmányaikhoz kapcsolódva, középkori városokról és napjainkban látható műemlékeiről készítenek weblapot. Nagyon valószínű, hogy többen létező weboldalból veszik át a tartalmat, így most inkább arra helyezem a hangsúlyt, hogy az eredmény először egy tiszta, egyszerű html oldal legyen – ehhez a forrásban lévő formázásokat el kell távolítani, meg kell érteni a html tag-ek szerepét. Ezután a képek beillesztéséhez saját készítésű, vagy átalakított munkák kellene, végül a css felhasználásával egyéni megjelenést kell majd adni.

Táblázatkezelés és adatbázis-kezelés érettségizőknek

Ezeknél a témaköröknél a megoldásokat letöltöm és helyi gépen ellenőrzöm, de a felkészülésben fontosabb szerepe van annak, hogy a pontozási útmutató alapján maguknak kell pontozni a munkájukat. Ezt is beadják és ebben – a feladattal és a pontozással kapcsolatban – írnak kérdéseket, írják meg, hogy mi ment nehezen... A pontozási útmutató kritikus pontjait (amit megadtak, de tudom, hogy másként is lehet érteni) ellenőrzöm a munkájukban, így a platform

publikus, illetve privát fórumán tudok hivatkozni a hibás helyekre, meg tudom írni a kérdésekre a választ. Ezzel az elmúlt hetekben egy érettségi GYIK jegyzetet készítettem.

Programozás 9. évfolyam, 11. évfolyam

Kezdő szinten C# nyelven tanítom, a távoktatás előtt a 3 illetve 5 órája volt az egyes csoportoknak programozásból. A munkakörnyezet a Visual Studio Community 2019. Ebben benne van a Live Share. Nagyon fontos, hogy akinek nehezen megy az elején, aki azt gondolja magáról, hogy „hülye a programozáshoz”, az megfigyelés mellett írja a programot. Egyrészt ne halogassa. Másrészt a feladat lebontása algoritmusra párbeszéddel motiválható. Harmadszort az algoritmus lefordítása kódra azonnal megoldandó kérdéseket vet fel. Negyedrészt a fejlesztő környezet hibaüzeneteit és megoldási javaslatait az adott hibaesetnél kell megmutatni. Végül: egy program nem akkor van kész, amikor befejezem az írását. Online kapcsolat kell ahhoz, hogy megtanítsam a gyakori futtatásra, tesztelésre a diákjaimat. Ahhoz, hogy az önállóan programozók ellenőrizni tudják a megoldásukat, a mester.inf.elte.hu-ról választom a félig kidolgozott minta feladataim alapjait és a gyakorló feladatokat is. A tesztelést ott ellenőrzöm, de a kódot – akár jó, akár hibás – a platformon kérem be, mert ott lehet hozzá megjegyzéseket fűzni. Például a teljesen felesleges kódrészletek, a nem megfelelő változónevek javítása csak így lehetséges. Az értékelést megosztott táblázatba írom, amiben 0 pont, ha már megnézte a feladatot, de -1, ha még meg sem nyitotta. A halogatók a legveszélyesebbek, különösen azért, mert van, aki konzultációra sem jön. Hat hét alatt a társaság teljesen szétszakadt. Van, aki már most megírhatná a témazáró (egy programozási tétellel megoldható, egyszerű adatbeolvasást és kiírást tartalmazó) feladatot, de olyan is van, aki még egyetlen önálló kódot sem adott be. A haladásuk ellenőrzése távolból elég nehéz, a gátlások leküzdése még nehezebb.

Blokk programozás 5. évfolyam

Már év elején a Scratch-et választottam a Logo „helyett”, ez most nagyon sokat segít. A témát még az iskolában kezdtük el, de ott az asztali verziót használtuk. A távoktatásra áttérés ennél a korosztálynál komoly mutató volt. Egyeseknek 1 hónap

kellett az átálláshoz, mire önállóan kiismerték magukat a Scratch felületén és a Classroomban és a levelezésben... Mindenkinek lett „műhely”, amit megosztott velem. A megoldásokat főleg ott értékelem, ha nem sikerült valami, akkor oda írok megjegyzéseket, de a Fal-on lehet kérdezni, segítséget kérni, ilyenkor a választ is a FAL-on kapja meg a diák. Ezzel csak az a probléma, hogy nagyon nehéz fejben tartani, hogy ki hol, mit kérdezett, a jelzett hibákat javította-e. Ezért a megjegyzésekről és a feladatok aktuális állapotáról diákonként és feladatonként feljegyzést készítek egy táblázatban. Itt mindenkinek külön munkalapja van és szerencsére csak egy csoportról van szó.

Hálózat, online kommunikáció 10. évfolyam és 8. évfolyam

A 10. évfolyamos csoportok Teams-ben, a 8. évfolyamos csoport Classroomban dolgozik. Itt jelentett leginkább kihívást a feladatok és tananyag közös formátumú kiadása, a tartalmi eltérések számontartása. A távoktatásra tekintettel, minden csoportban csak azt a platformot kell alaposabban megismernie a diákoknak, amelyekben dolgoznak. Időbe (néhány megoldás visszaadásába) telt mire megértették, hogy nem a napi munkájukat kell dokumentálni, hanem annál részletesebben kell megismerniük és dokumentálniuk a használt eszközök működését, felhasználási lehetőségeit. Nagyon aktuális téma az internetkapcsolat állapotának vizsgálata, a csevegő programok összehasonlítása, a levelezés és postafiókok kezelése, a csoportmunka, levelezési lista és a netikett, hitelesség... Az értékelés jellemzően a beadott munkák tartalmára vonatkozik (végre egy olyan téma, ahol úgy használom platformot, ahogy azt elképzelték a készítői), a tanév végére az egyes részletekből kell összeállítaniuk egy teljes bemutatót. Ebből a témából nem tartom jónak az elméleti teszttel történő számonkérést, a gyakorlatot viszont most minden nap csinálják, felesleges dolgozatban számonkérni.

Végszó

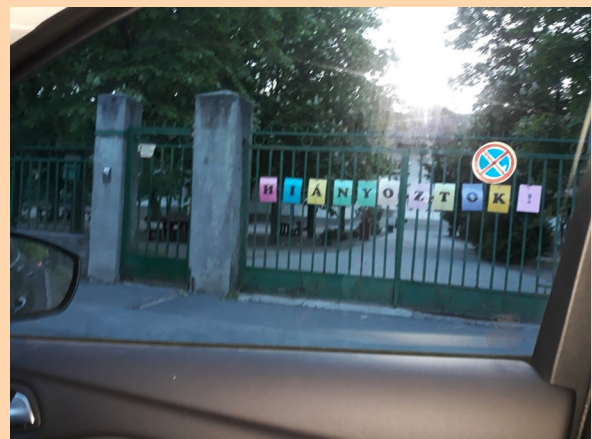
A távoktatás kényszermegoldás, amihez a használt két platform elfogadható, de nem helyettesíti a kontakt órákat. A digitális iskolában is az ember-gép kommunikáció mellett jelentős szerepe van az ember-ember interakcióknak, amit (még) nem sikerült ma-

radéktalanul áttenni a virtuális térbe. A diákok otthoni lehetőségei és eszközellátottsága – még két elit iskolában is – elégtelen ahhoz, hogy a távoktatáshoz szükséges környezetet biztosítani tudja. Ugyanakkor a jelenlegi helyzetben használt eszközök alkalmasak arra, hogy kiscsoportos, kevés kontaktórás képzés kiegészítése legyen. Alkalmas akár a „Flipped Classroom” módszerrel oktatás platformjához, akár projektoktatás megszervezéséhez.

Tanári oldalról, informatikatanárként rendszeresen szembesülök azzal, hogy heti 1 órában semmit sem érdemes csinálni. A diákok is inkább 2-4 hét alatt végzik el a 2-4 órára kiadott feladatot. Ezeknek az értékelése nagyon sok munka, mert szóródik a megoldások beérkezése. Sokkal könnyebb lenne modulban tanítani, mint egyszerre 260 diák haladását nyommon követni. Az alábbi sorminta egy délutáni pillanatkép a megnyitott oldalakról, programokról.

Szalayné Tahy Zsuzsanna
Szent István Gimnázium, Veres Pál Gimnázium

Tanárok üzenete a tantermen kívüli iskolásoknak Budapest, XIII. ker. Tomori Pál Általános Iskola

Az E-Learning kerül fókuszba

Az Európai Bizottság új online felületén foglalta össze a digitális tanulással és oktatással kapcsolatos hasznos anyagokat, eszközöket és a legfontosabb tudnivalókat.

A COVID-19 járvány idején kiemelt szerepet kap a tanulók, tanárok és oktatók támogatása a digitális tanrendre történő átállás és a digitális tanítás, tanulás során. Ennek érdekében az Európai Bizottság egy online eszköztárat hozott létre, ahol kifejezetten az online és távoktatást segítő internetes eszközöket és segédanyagokat gyűjtötték össze, hogy minden egy helyen legyen elérhető.

Az online oktatási anyagok nemrég magyar nyelven is elérhetővé váltak, ide kattintva tudja megtekinteni és átböngészni ezeket.

Az új felületen megtalálható az olyan digitális platformok gyűjteménye, mint például a School Education Gateway, az eTwinning vagy a Tanulósarok, amelyen keresztül játékos módszerekkel ismertetheti meg tanulóival az Európai Uniót. Az online forrás és

eszköztárban helyet kapott az Erasmus+ keretében finanszírozott projektek eredményeit bemutató platform, a digitális oktatási cselekvési terv, továbbá a digitális oktatási hackathon is.

Tovább: <https://tka.hu/hir/13557/online-eszkoztar-aprilisban-az-e-learning-kerul-fokuszba>

INFORMATIKA -SZÁMÍTÁSTECHNIKA TANÁROK EGYESÜLETE

1133 Budapest, Kárpát u. 11.

- fax: 1/462-0415
- e-mail: isze@isze.hu
- web: www.isze.hu

Az egyesület alapítási éve: 1991.

FMK Azonosító: 01 – 0769 04

ISSN szám: 1217-0178

Felelős kiadó: Dr. Bánhidi Sándorné

Szerkesztő: Lakosné Makár Erika

erika@lakosvar.hu

Kik szerkesztik ezt a lapot?

Te és én, vagyis mi. Mindenki, akinek jó ötlete, okos gondolata van, s azt szívesen megosztja velünk. Természetesen van szerkesztőbizottság, hiszen másképpen nem születne meg egy-egy szám, de a ti írásaitokból áll össze a tartalom.

Ha van kinek írnod, ha van miről írnod és van hozzá kedved is, akkor csatlakozz hozzánk!

Minden segítséget megköszönünk.

Az *INSPIRÁCIÓ* szerkesztősége

<http://www.isze.hu/inspiracio>